2025/290

21.2.2025

DELEGOVANÁ SMERNICA KOMISIE (EÚ) 2025/290

zo 4. októbra 2024,

ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES, pokiaľ ide o aktualizáciu zoznamu výrobkov obranného priemyslu v súlade s aktualizovaným Spoločným zoznamom vojenského materiálu Európskej únie z 19. februára 2024

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva ([1]), a najmä na jej článok 13,

keďže:

(1) Smernica 2009/43/ES sa vzťahuje na výrobky obranného priemyslu uvedené v prílohe k nej. Uvedená príloha musí byť v plnom súlade so Spoločným zoznamom vojenského materiálu Európskej únie.

(2) Rada 19. marca 2007 prijala Spoločný zoznam vojenského materiálu Európskej únie, ktorý bol niekoľkokrát aktualizovaný. Rada 19. februára 2024 prijala aktualizovaný Spoločný zoznam vojenského materiálu Európskej únie ([2]). Preto treba aktualizovať zoznam výrobkov obranného priemyslu stanovený v prílohe k smernici 2009/43/ES.

(3) Smernica 2009/43/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(4) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom ([3]) sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k oznámeniam o svojich transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Príloha k smernici 2009/43/ES sa nahrádza textom uvedeným v prílohe k tejto smernici.

Článok 2

1. Členské štáty prijmú a uverejnia najneskôr do 31. mája 2025 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Ich znenie bezodkladne oznámia Komisii.

Tieto ustanovenia uplatňujú od 5. júna 2025.

([1]) Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.

([2]) Spoločný zoznam vojenského materiálu Európskej únie, ktorý schválila Rada 19. februára 2024 (materiál, na ktorý sa vzťahuje spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu) (ktorým sa aktualizuje a nahrádza Spoločný zoznam vojenského materiálu Európskej únie, ktorý Rada schválila 20. februára 2023) (Ú. v. EÚ C, C/2024/1945, 1.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1945/oj).

([3]) Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 4. októbra 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Zoznam výrobkov obranného priemyslu

Poznámka 1 *Pojmy v „dvojitých úvodzovkách“ sú vymedzené pojmy. Pozri „Vymedzenie pojmov použitých v tomto zozname“ uvedené v prílohe k tomuto zoznamu.*

Poznámka 2 *V niektorých prípadoch sú chemické látky uvedené názvom a číslom služby CAS. Zoznam sa vzťahuje na chemické látky s rovnakým štruktúrnym vzorcom (vrátane hydrátov) bez ohľadu na názov alebo číslo CAS. Čísla CAS sú uvedené s cieľom pomôcť určiť konkrétnu chemickú látku alebo zmes bez ohľadu na nomenklatúru. Čísla CAS nemožno použiť ako jedinečné identifikátory, pretože niektoré formy uvedených chemických látok majú odlišné čísla CAS a zmesi obsahujúce uvedenú chemickú látku môžu mať tiež odlišné čísla.*

VM ([1])1 **Zbrane s hladkým vývrtom hlavne s kalibrom menším ako 20 mm, iné zbrane a automatické zbrane kalibru 12,7 mm (kalibru 0,50 palca) alebo menej, ich príslušenstvo a špeciálne navrhnuté súčasti:**

Poznámka *VM 1 sa nevzťahuje na:*

a) strelné zbrane špeciálne navrhnuté na cvičné strelivo a tie, ktoré nie sú schopné streľby;

b) strelné zbrane špeciálne navrhnuté na odpaľovanie uviazaných projektilov bez silnej výbušnej nálože alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m;

c) zbrane, ktoré nevyužívajú strelivo so stredovým zápalom a ktoré nemajú plne automatickú streľbu;

d) „znehodnotené strelné zbrane“.

Technická poznámka

Na účely položky VM 1. Poznámka d), „znehodnotená strelná zbraň“ je strelná zbraň, ktorá bola postupom vymedzeným vnútroštátnym orgánom členského štátu EÚ alebo účastníckeho štátu Wassenaarskeho usporiadania znehodnotená tak, že sa z nej nedá vystreliť žiaden náboj. Uvedené postupy nezvratne menia základné prvky danej strelnej zbrane. Podľa vnútroštátnych právnych predpisov sa znehodnotenie strelnej zbrane môže potvrdiť osvedčením vydaným príslušným orgánom a môže sa označiť na strelnej zbrani pečiatkou na základnej súčasti.

a) Pušky a kombinované zbrane, krátke strelné zbrane, guľomety, samopaly a salvové zbrane:

Poznámka *VM 1.a. sa nevzťahuje na:*

a) pušky a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938;

b) repliky a napodobeniny pušiek a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890;

c) krátke strelné zbrane, salvové zbrane a guľomety vyrobené pred rokom 1890 a ich repliky a napodobeniny;

d) pušky a krátke strelné zbrane špeciálne navrhnuté tak, aby vystreľovali inertný projektil pomocou stlačeného vzduchu alebo CO_2;

e) krátke strelné zbrane špeciálne navrhnuté na:

1. zabíjanie domácich zvierat; alebo

2. podanie sedatív zvieratám.

b) Zbrane s hladkým vývrtom hlavne:

1. Zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;
2. Ostatné zbrane s hladkým vývrtom hlavne:
   a) plne automatické;
   b) poloautomatické zbrane alebo opakovacie zbrane s pohyblivým predpažbím.

   Poznámka *VM 1.b.2. sa nevzťahuje na zbrane špeciálne navrhnuté tak, aby vystreľovali inertný projektil pomocou stlačeného vzduchu alebo CO2.*

Poznámka *VM 1.b. sa nevzťahuje na:*

a) zbrane s hladkým vývrtom hlavne vyrobené pred rokom 1938;

b) repliky a napodobeniny zbraní s hladkým vývrtom hlavne podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890;

c) zbrane s hladkým vývrtom hlavne, ktoré sa používajú na poľovné alebo športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne navrhnuté na vojenské použitie alebo pre plne automatickú streľbu;

([1]) Zoznam vojenského materiálu.

d) zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne navrhnuté na tieto účely:

1. zabíjanie domácich zvierat;

2 podanie sedatív zvieratám;

3. seizmické testovanie;

4. vystreľovanie priemyselných projektilov; alebo

5. zabránenie spustenia improvizovaných výbušných zariadení (IED).

Dôležité upozornenie V súvislosti s disruptormi pozri VM 4 a položku 1.A.6 v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.

c) Zbrane používajúce beznábojnicové strelivo.

d) Príslušenstvo navrhnuté pre zbrane uvedené vo VM 1.a., VM 1.b. alebo VM 1.c.:

1. odpojiteľné zásobníky nábojov;
2. tlmiče hluku výstrelu;
3. zbraňové podpery;

Technická poznámka

Na účely VM 1.d.3. je „zbraňová podpera" vstavané príslušenstvo navrhnuté na: namontovanie strelnej zbrane na pozemné vozidlo, „lietadlo", plavidlo alebo konštrukciu.

4. tlmiče záblesku;
5. optické zameriavače zbraní s elektronickým spracovaním obrazu;
6. optické zameriavače zbraní špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

VM 2 **Zbrane s hladkým vývrtom hlavne s kalibrom 20 mm alebo väčším, iné zbrane alebo výzbroj kalibru väčšieho ako 12,7 mm (kaliber 0,50 palca), vrhače špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie a príslušenstvo, ako nasleduje, a ich špeciálne navrhnuté súčasti:**

a) Delá, húfnice, kanóny, mínomety, protitankové zbrane, vrhače projektilov, vojenské plameňomety, pušky, bezzáklzové pušky a zbrane s hladkým vývrtom hlavne;

Poznámka 1 VM 2.a. zahŕňa injektory, meracie zariadenia, skladovacie nádrže a iné špeciálne navrhnuté súčasti pre používanie s kvapalnými patentnými nábojmi pre akékoľvek zariadenia uvedené vo VM 2.a.

Poznámka 2 VM 2.a. sa nevzťahuje na tieto zbrane:

a) pušky, zbrane s hladkým vývrtom hlavne a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938;

b) repliky a napodobeniny pušiek, zbraní s hladkým vývrtom hlavne a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890;

c) delá, húfnice, kanóny a mínomety vyrobené pred rokom 1890;

d) zbrane s hladkým vývrtom hlavne, ktoré sa používajú na poľovné alebo športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne navrhnuté na vojenské použitie alebo pre plne automatickú streľbu;

e) zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne navrhnuté na tieto účely:

1. zabíjanie domácich zvierat;

2. podanie sedatív zvieratám;

3. seizmické testovanie;

4. vystreľovanie priemyselných projektilov; alebo

5. narušovanie spustenia improvizovaných výbušných zariadení (IED);

Dôležité upozornenie V súvislosti s disruptormi pozri VM 4 a položku 1.A.6 v Zozname EÚ položiek s dvojakým použitím EÚ.

f) ručné vrhače projektilov/odpaľovacie zariadenia špeciálne navrhnuté na odpaľovanie uviazaných projektilov bez silnej výbušnej nálože alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m.

b) Vrhače, ktoré sú špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie:

1. dymové vrhače;
2. plynové vrhače;
3. pyrotechnické vrhače;

Poznámka VM 2.b. sa nevzťahuje na signálne pištole.

c) Príslušenstvo špeciálne navrhnuté pre zbrane špecifikované vo VM 2.a.:

1. zameriavacie zariadenia pre zbrane a držiaky pre ne špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

2. zariadenia na oslabenie rozlišovacích znakov;
3. osadenia;
4. odpojiteľné zásobníky nábojov;

d) Nepoužíva sa od roku 2019.

VM 3 **Munícia, zapaľovače a ich špeciálne navrhnuté súčasti:**

a) Munícia pre zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 12.

b) Zapaľovače špeciálne navrhnuté pre strelivo, uvedené vo VM 3.a.

Poznámka 1 *Špeciálne navrhnuté súčasti uvedené vo VM 3 zahŕňajú:*

a) kovové alebo umelohmotné výrobky, ako napríklad kovadlinky zápaliek, hlavice striel, nábojové pásy, rotačné pásky a kovové časti munície;

b) poistné a zabezpečovacie zariadenia, rozbušky, snímače a iniciačné zariadenia;

c) napájacie zdroje s vysokým jednorazovým prevádzkovým výstupom;

d) spáliteľné nábojnice streliva;

e) submunícia zahrňujúca bombičky, míny a terminálovo navádzané strely.

Poznámka 2 *VM 3.a. sa nevzťahuje na:*

a) nábojky;

b) cvičné náboje s prevŕtanou prachovou komorou;

c) iné nábojky a cvičné náboje, ktoré neobsahujú zložky navrhnuté pre ostré náboje; alebo

d) špeciálne navrhnuté súčasti pre nábojky alebo cvičné náboje uvedené v tejto poznámke 2.a., b. alebo c.

Poznámka 3 *VM 3.a. sa nevzťahuje na náboje špeciálne navrhnuté na ktorýkoľvek z nasledujúcich účelov:*

a) signalizácia;

b) plašenie vtákov; alebo

c) zapaľovanie plynovej žiary na ropných vrtoch.

VM 4 **Bomby, torpéda, rakety, riadené strely, iné výbušné zariadenia a nálože, súvisiace zariadenia a príslušenstvo, ako aj ich špeciálne navrhnuté súčasti:**

Dôležité upozornenie 1: *V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.*

Dôležité upozornenie 2: *V súvislosti s protiraketovými systémami lietadiel (AMPS) pozri VM 4.c.*

a) Bomby, torpéda, granáty, dymové kanistre, rakety, míny, riadené strely, hĺbkové nálože, demolačné nálože, demolačné zariadenia, demolačné sady, „pyrotechnické“ zariadenia, zásobníky, pre ne určená submunícia a simulátory (t. j. zariadenia simulujúce charakteristiky ktorejkoľvek z týchto položiek) špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

Poznámka *VM 4.a. zahŕňa:*

a) dymové granáty, ohňotvorné bomby, zápalné bomby a výbušné zariadenia;

b) trysky riadených striel alebo rakiet a predné časti návratových modulov.

Dôležité upozornenie: *V súvislosti s granátmi alebo kartáčovými strelami pre zbrane alebo projektory uvedené vo VM 1 alebo VM 2 a submuníciu špeciálne určenú pre strelivo pozri VM 3.*

b) Zariadenia, ktoré majú všetky tieto vlastnosti:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a
2. špeciálne navrhnuté na „činnosti“ súvisiace s:
   a) položkami uvedenými vo VM 4.a. alebo
   b) improvizovanými výbušnými zariadeniami (IED).

Technická poznámka:

Na účely VM 4.b.2. „činnosti“ znamenajú manipuláciu, spúšťanie, ukladanie, riadenie, vybíjanie, detonáciu, aktiváciu, napájanie s jednorazovým prevádzkovým výstupom, odlákanie, rušenie, odmínovanie, detekciu, prerušenie alebo likvidáciu týchto položiek.

Poznámka 1 *VM 4.b. zahŕňa:*

a) mobilné plynové skvapalňovacie zariadenia;

b) vzostupné elektrické vodiče vhodné pre odmínovanie magnetických mín.

Poznámka 2 *VM 4.b. sa nevzťahuje na príručné zariadenia a prístroje, limitované prevedením výhradne na detekciu výskytu kovových predmetov a neschopné rozlišovať medzi mínami a inými kovovými predmetmi.*

c) Protiraketové systémy lietadiel (AMPS)

Poznámka *VM 4.c. sa nevzťahuje na AMPS, ktoré majú všetky tieto prvky:*

a) akékoľvek z týchto snímačov raketového varovania:

1. pasívne snímače so špičkovou odozvou 100 – 400 nm; alebo

2. aktívne pulzné dopplerové snímače raketového varovania;

b) systémy zabezpečujúce protiopatrenia

c) svetlice, ktoré vydávajú viditeľnú aj infračervenú stopu na odlákanie riadených striel typu zem–vzduch, a

d) inštalované na „civilných lietadlách" a ktoré majú tieto prvky:

1. AMPS funguje iba v špecifických „civilných lietadlách", v ktorých sú inštalované špecifické AMPS a pre ktoré bol vydaný akýkoľvek z týchto dokladov:

a) civilné typové osvedčenie vydané orgánmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov EÚ alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania; alebo

b) rovnocenný doklad, ktorý uznáva Medzinárodná organizácia civilného letectva;

2. AMPS požívajú ochranu na zabránenie neoprávnenému prístupu do „softvéru"; a

3. AMPS obsahujú aktívny mechanizmus, ktorý prinúti systém, aby nefungoval, ak je odstránený z „civilného lietadla", v ktorom bol nainštalovaný.

VM 5 **Riadenie a kontrola paľby, sledovacie a signalizačné zariadenia a súvisiace systémy; testovacie a zoskupujúce zariadenia a prostriedky obrany, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:**

a) Optické zameriavače zbraní, počítače pre bombardovanie, zameriavače strelných zbraní a riadiace systémy pre zbrane.

b) Iné zariadenia na riadenie a kontrolu paľby, iné sledovacie a signalizačné zariadenia a súvisiace systémy:

1. systémy na zameranie, stanovenie, určenie vzdialenosti, sledovanie alebo stopovanie cieľa;
2. zariadenia na detekciu, rozpoznanie alebo identifikáciu;
3. zariadenia na fúziu dát alebo zariadenia na integráciu senzorov;

c) Prostriedky obrany pre položky uvedené vo VM 5.a. alebo VM 5.b.

Poznámka *Na účely VM 5.c. zahŕňajú prostriedky obrany detekčné zariadenia.*

d) Zariadenia na skúšobnú prevádzku alebo ladenie, špeciálne navrhnuté pre položky, ktoré sú uvedené vo VM 5.a., VM 5.b. alebo VM 5.c.

VM 6 **Terénne pozemné vozidlá a ich súčasti:**

Dôležité upozornenie *V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.*

a) Terénne vozidlá a ich súčasti, špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie.

Poznámka 1 *VM 6.a. zahŕňa:*

a) tanky a iné vojenské obrnené vozidlá a vojenské vozidlá vybavené lafetami pre zbrane alebo zariadeniami na kladenie mín alebo na odpálenie streliva, ktoré sú uvedené vo VM 4;

b) pancierované vozidlá;

c) obojživelné vozidlá a vozidlá pre brodenie sa v hlbokej vode;

d) vyslobodzovacie vozidlá a vozidlá na ťahanie alebo prepravu munície alebo zbraňových systémov a príslušné zariadenia určené na manipuláciu s nákladmi;

e) prípojné vozidlá.

Poznámka 2 *Modifikácia terénneho vozidla na vojenské použitie uvedená vo VM 6.a. zahŕňa konštrukčné, elektrické alebo mechanické zmeny obsahujúce jednu alebo viacero súčastí špeciálne navrhnutých na vojenské použitie. Takéto súčasti zahŕňajú:*

a) plášte pneumatík, ktoré sú špeciálne navrhnuté ako nepriestrelné;

b) pancierovú ochranu dôležitých častí (napr. palivové nádrže alebo kabíny vozidla);

c) špeciálne výstuže alebo lafety na zbrane;

d) zatemnenie osvetlenia.

b) Ostatné pozemné vozidlá a ich súčasti:

1. Vozidlá, ktoré majú všetky tieto náležitosti:

a) boli vyrobené alebo upravené pomocou vhodných materiálov alebo súčastí tak, aby zabezpečovali balistickú ochranu úrovne III (NIJ [2] 0108.01, september 1985) alebo vyššej, prípadne ochranu podľa „rovnocenných noriem“;

b) majú prevodovku, ktorá umožňuje predný i zadný pohon súčasne, a to vrátane vozidiel, ktoré majú ďalšie kolesá na účely nesenia nákladu, či už s pohonom alebo bez;

c) celková hmotnosť vozidla je viac ako 4 500 kg a

d) boli navrhnuté alebo upravené pre využitie v teréne.

2. Súčasti, ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:

a) sú špeciálne navrhnuté pre vozidlá uvedené vo VM 6.b.1.; a

b) zabezpečujú balistickú ochranu úrovne III (NIJ 0108.01, september 1985) alebo vyššej, prípadne ochranu podľa „rovnocenných noriem“.

Dôležité upozornenie *Pozri tiež VM 13.a.*

Poznámka 1 *VM 6 sa nevzťahuje na civilné vozidlá navrhnuté alebo upravené na prepravu peňazí a iných cenností.*

Poznámka 2 *VM 6 sa nevzťahuje na automobily, ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:*

a) boli vyrobené pred rokom 1946;

b) neobsahujú položky uvedené v tejto prílohe a položky vyrobené po roku 1945, s výnimkou kópií pôvodných dielov alebo príslušenstva vozidiel; a

c) ich súčasťou nie sú zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 4, pokiaľ tieto zbrane nie sú nefunkčné a neschopné streľby.

VM 7 **Chemické látky, „biologické látky“, „látky na potláčanie nepokojov“, rádioaktívne materiály, súvisiace zariadenia, súčasti a materiály:**

a) „Biologické látky“ alebo rádioaktívne materiály zvolené alebo upravené s cieľom zvýšiť ich účinnosť pri spôsobovaní strát na životoch osôb alebo zvierat, poškodzovaní zariadení alebo poškodzovaní úrody alebo životného prostredia.

b) Bojové chemické látky (BCH) vrátane nasledujúcich:

1. nervovoparalytické BCH látky:

a) O-alkyl (rovnajúci sa C_{10} alebo menší, vrátane cykloalkylu) alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonofluoridáty, ako napríklad:

sarin (GB): O-izopropyl metylfosfonofluoridát (CAS 107-44-8) a

soman (GD): O-pinakolyl metylfosfonofluoridát (CAS 96-64-0);

b) O-alkyl (rovnajúci sa C_{10} alebo menší, vrátane cykloalkylu) N, N-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosforamidokyanidáty, ako napríklad:

tabun (GA): O-etyl N, N-dimetylfosforamidokyanidát (CAS 77-81-6);

c) O-alkyl (H alebo rovnajúci sa C_{10} alebo menší, vrátane cykloalkylu) S-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl)-aminoetyl alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonotioláty a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad:

VX: O-etyl S-(2-diizopropylaminoetyl) metyl fosfonotiolát (CAS 50782-69-9);

2. pľuzgierotvorné BCH látky:

a) sírne yperity, napríklad:

1. 2-chlóretylchlórmetylsulfid (CAS 2625-76-5);
2. bis(2-chlóretyl) sulfid (CAS 505-60-2);
3. bis(2-chlóretyltio) metán (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis (2-chlóretyltio) etán (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis (2-chlóretyltio) -n-propán (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis (2-chlóretyltio) -n-bután (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis (2-chlóretyltio) -n-pentán (CAS 142868-94-8);
8. bis (2-chlóretyltiometyl) éter (CAS 63918-90-1);
9. bis (2-chlóretyltioetyl) éter (CAS 63918-89-8);

[2] Národný inštitút spravodlivosti (National Institute of Justice – USA) zodpovedný za kategorizáciu noriem.

b) lewisity, ako napríklad:
   1. 2-chlórvinyldichlórarzín (CAS 541-25-3);
   2. tris (2-chlórvinyl) arzín (CAS 40334-70-1);
   3. bis (2-chlórvinyl) chlórarzín (CAS 40334-69-8);

c) dusíkové yperity, ako napríklad:
   1. HN1: bis (2-chlóretyl) etylamín (CAS 538-07-8);
   2. HN2: bis (2-chlóretyl) metylamín (CAS 51-75-2);
   3. HN3: tris (2-chlóretyl) amín (CAS 555-77-1);

3. zneschopňujúce BCH látky, ako napríklad:
   a) 3-chinuklidinyl benzilát (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. BCH defolianty, ako napríklad:
   a) butyl 2-chlór-4-fluórfenoxyacetát (LNF);
   b) 2,4,5-trichlórfenoxyoctová kyselina (CAS 93-76-5) zmiešaná s 2,4-dichlórfenoxyoctovou kyselinou (CAS 94-75-7) (Agent Orange) (CAS 39277-47-9).

c) Binárne a kľúčové prekurzory BCH látok:
   1. alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonyldifluoridy, ako napríklad:
      difloridy, ako napríklad: metylfosfonyldifluorid (CAS 676-99-3);
   2. O-alkyl (H alebo rovnajúci sa C_{10} alebo menší, vrátane cykloalkylu) O-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl)-aminoetyl alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonity a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad:
      QL: O-etyl-O-(2-di-izopropylaminoetyl) metylfosfonit (CAS 57856-11-8);
   3. chlórsarin: O-izopropyl metylfosfonochloridát (CAS 1445-76-7);
   4. chlórsoman: O-pinakolyl metylfosfonochloridát (CAS 7040-57-5).

d) „Látky na potláčanie nepokojov“, chemické látky tvoriace ich aktívne zložky a ich kombinácie, vrátane:
   1. α-brómbenzylkyanid (CA) (CAS 5798-79-8);
   2. [(2-chlórfenyl) metylén] propándinitril, (o-Chlórbenzylidénmalonnitril (CS) (CAS 2698-41-1);
   3. 2-chlór-1-fenyletanón, fenylacylchlorid (ω-chlóracetofenón) (CN) (CAS 532-27-4);
   4. dibenzo-(b,f)-1,4-oxazepín (CR) (CAS 257-07-8);
   5. 10-chlór-5,10-dihydrofenarzazín (chlorid fenarzazínu), (adamsit) (DM) (CAS 578-94-9);
   6. N-nonanoylmorfolín, (MPA) (CAS 5299-64-9).

   Poznámka 1 *VM 7.d. sa nevzťahuje na „látky na potláčanie nepokojov“ samostatne balené na účely osobnej ochrany.*

   Poznámka 2 *VM 7.d. sa nevzťahuje na chemické látky tvoriace aktívne zložky a ich kombinácie označené a balené na výrobu potravín alebo lekárske účely.*

e) Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, navrhnuté alebo upravené na šírenie ktorýchkoľvek z týchto špeciálne navrhnutých súčastí:
   1. materiály alebo látky uvedené vo VM 7.a., VM 7.b. alebo VM 7.d.; alebo
   2. BCH látky vyrobené z prekurzorov uvedených vo VM 7.c.

f) Ochranné a dekontaminačné vybavenie, špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, súčasti a chemické zmesi:
   1. vybavenie navrhnuté alebo upravené na ochranu proti materiálom uvedeným vo VM 7.a., VM 7.b. alebo VM 7.d. a jeho špeciálne navrhnuté súčasti;
   2. vybavenie navrhnuté alebo upravené na dekontamináciu objektov kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7.a. alebo VM 7.b. a jeho špeciálne navrhnuté súčasti;

3. chemické zmesi špeciálne vyvinuté alebo namiešané na dekontamináciu predmetov (objektov) kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7.a. alebo VM 7.b.

Poznámka *VM 7.f.1. zahŕňa:*

a) klimatizačné jednotky špeciálne navrhnuté alebo upravené na filtráciu vzduchu kontaminovaného rádioaktívnymi, biologickými alebo bojovými chemickými látkami;

b) ochranné odevy.

Dôležité upozornenie *V súvislosti s ochrannými maskami, ochranným a dekontaminačným vybavením pozri tiež položku 1.A.4 v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

g) Vybavenie špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, na zisťovanie alebo identifikáciu materiálov uvedených vo VM 7.a., VM 7.b. alebo VM 7.d. a jeho špeciálne navrhnuté súčasti.

Poznámka *VM 7.g. sa nevzťahuje na osobné dozimetre na záznam dávky ožiarenia.*

Dôležité upozornenie *Pozri tiež položku 1.A.4 v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

h) „Biopolyméry“ špeciálne navrhnuté alebo spracované na identifikáciu bojových chemických látok uvedených vo VM 7.b. a kultúry špecifických druhov buniek používaných na ich výrobu.

i) „Biokatalyzátory“ na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok a ich biologické systémy:

1. „biokatalyzátory“ špeciálne navrhnuté na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok, uvedených vo VM 7.b., ktoré sú výsledkom priamej laboratórnej selekcie alebo genetickej manipulácie biologických systémov;
2. biologické systémy obsahujúce genetické informácie špecifické pre produkciu „biokatalyzátorov“ uvedených vo VM 7.i.1.:
   a) „expresné vektory“;
   b) vírusy;
   c) bunkové kultúry.

Poznámka 1 *VM 7.b. a VM 7.d. sa nevzťahujú na tieto látky:*

a) chlórkyán (CAS 506-77-4);
b) kyanovodík (CAS 74-90-8);
c) chlór (CAS 7782-50-5);
d) karbonyl chlorid (fosgén) (CAS 75-44-5);
e) difosgén (trichlórmetyl-chlórformiát) (CAS 503-38-8);
f) nepoužíva sa od roku 2004;
g) xylylbromid, orto: (CAS 89-92-9); meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
h) benzylbromid (CAS 100-39-0);
i) benzyljodid (CAS 620-05-3);
j) brómacetón (CAS 598-31-2);
k) brómkyán (CAS 506-68-3);
l) brómmetyletylketón (CAS 816-40-0);
m) chlóracetón (CAS 78-95-5);
n) etyljódacetát (CAS 623-48-3);
o) jódacetón (CAS 3019-04-3);
p) chlórpikrín (CAS 76-06-2).

Poznámka 2 *Kultúry buniek a biologických systémov uvedené vo VM 7.h. a VM 7.i.2. sú výlučné a tieto podpoložky sa nevzťahujú na bunky alebo biologické systémy na civilné účely, ako napríklad poľnohospodárske, farmaceutické, lekárske, veterinárne, environmentálne účely, odpadové hospodárstvo alebo potravinársky priemysel.*

VM 8 **„Energetické materiály“ a súvisiace látky:**

Dôležité upozornenie 1: *Pozri tiež položku 1.C.11 v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

Dôležité upozornenie 2: *V súvislosti s náložami a zariadeniami pozri VM 4 a položku 1.A.8 v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

Poznámka *Akákoľvek látka uvedená v zozname podpoložiek VM 8 je predmetom tohto zoznamu aj vtedy, ak sa používa v iných aplikáciách, ako je uvedené (napríklad TAGN sa prevažne používa ako výbušnina, ale môže sa používať aj ako palivo alebo oxidačné činidlo).*

Technické poznámky:

1. Na účely VM 8, okrem VM 8.c.11. alebo VM 8.c.12., predstavujú „zmesi“ zoskupenia dvoch alebo viacerých látok minimálne s jednou látkou uvedenou v podpoložkách VM 8.

2. *Na účely VM 8 je veľkosť častíc stredná hodnota priemeru častíc vyvodená z hmotnosti alebo objemu. Pri odbere vzoriek a určovaní veľkosti častíc sa budú používať medzinárodné alebo s nimi rovnocenné vnútroštátne normy.*

a) Tieto „výbušniny“ a ich „zmesi“:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxán alebo 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetraazolato) tetra amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxán alebo 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW alebo Hexanitrohexaazaizowurtzitan) (CAS 135285-90-4); chlatráty z CL-20 (pozri tiež VM 8.g.3. a g.4., ktoré uvádzajú ich „prekurzory“);
5. CP (2-(5-kyanotetrazolato) penta amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetylén, FOX-7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzén) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazín);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazín-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenyl alebo dipikramid) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU alebo dinitroglykoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazány:
    a) DAAOF (DAAF, DAAFox alebo diaminoazoxyfurazán);
    b) DAAzF (diaminoazofurazán) (CAS 78644-90-3);
13. HMX a deriváty (pozri tiež VM 8.g.5. ktorý uvádza jeho „prekurzory“):
    a) HMX (cyklotetrametyléntetranitramín, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7 tetrazín, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklooktán, oktogén) (CAS 2691-41-0);
    b) difluóroaminované analógové HMX;
    c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo [3,3,0]-oktanón-3, tetranitrosemiglykoluril alebo keto-bicyklické HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (hexanitrostilbén) (CAS 20062-22-0);
16. imidazoly:
    a) BNNII (oktahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol);
    b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
    c) FDIA (1-fluór-2,4-dinitroimidazol);
    d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
    e) PTIA (1-pikryl-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylén hydrazín);
18. NTO (ONTA alebo 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ón) (CAS 932-64-9);
19. polynitrokubány s viac ako štyrmi nitro skupinami;
20. PYX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropyridín) (CAS 38082-89-2);
21. RDX a deriváty:
    a) RDX (cyklotrimetyléntrinitramín, cyklonit, T4, hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazín, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazo-cyklohexán, hexogén) (CAS 121-82-4);
    b) keto-RDX (K-6 alebo 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyklohexanón) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidínnitrát) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzén) (CAS 3058-38-6) (pozri tiež VM 8.g.7., ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluóramín) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocín);
25. tetrazoly:
    a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
    b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. tetryl (trinitrofenylmetylnitroamín) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalín) (CAS 135877-16-6) (pozri tiež VM 8.g.6., ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidín) (CAS 97645-24-4) (pozri tiež VM 8.g.2., ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
29. TNGU (SORGUYL alebo tetranitroglykoluril) (CAS 55510-03-7);

30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazino[4,5-d]pyridazín) (CAS 229176-04-9);
31. triazíny:
    a) DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazín) (CAS 19899-80-0);
    b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazín) (CAS 130400-13-4);
32. triazoly:
    a) 5-azido-2-nitrotriazol;
    b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);
    c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
    d) BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amín);
    e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
    f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
    g) nepoužíva sa od roku 2010;
    h) NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazol);
    i) PDNT (1-pikryl-3,5-dinitrotriazol);
    j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. „výbušniny" neuvedené inde vo VM 8.a., ktoré majú niektorú z týchto vlastností:
    a) detonačná rýchlosť presahujúca 8 700 m/s pri maximálnej hustote alebo
    b) detonačný tlak presahujúci 34 GPa (340 kbar);
34. nepoužíva sa od roku 2013;
35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoxa-4,10-diazaisowurtzitán);
37. GUDN (guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. Tieto tetrazíny:
    a) BTAT (bis(2,2,2-trinitroetyl)-3,6-diaminotetrazín);
    b) LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazín-1,4-dioxid);
39. energetické ionizované materiály s teplotou topenia medzi 343 K (70 °C) a 373 K (100 °C) a s detonačnou rýchlosťou presahujúcou 6 800 m/s alebo detonačným tlakom presahujúcim 18 GPa (180 kbar);
40. BTNEN (bis (2,2,2-trinitroetyl)nitramín) (CAS 19836-28-3);
41. FTDO (5,6-(3',4'-furazano)-1,2,3,4-tetrazín-1,3-dioxid);
42. EDNA (etyléndinitramín) (CAS 505-71-5);
43. TKX-50 (dihydroxylamónium 5,5'-bistetrazol-1,1'-diolát).

Poznámka *VM 8.a. zahŕňa „výbušné zmesové kryštály".*

Technická poznámka
Na účely položky VM 8.a. Poznámka, „výbušný zmesový kryštál" je pevný materiál, ktorý má usporiadanú trojrozmernú štruktúru dvoch alebo viacerých výbušných molekúl, z ktorých aspoň jedna je uvedená vo VM 8.a.

b) „Propelenty" (palivo do raketových motorov):
    1. akýkoľvek tuhý „propelent" s teoretickým špecifickým impulzom (za štandardných podmienok) viac ako:
        a) 240 sekúnd pre nekovové alebo nehalogenizované „propelenty";
        b) 250 sekúnd pre nekovové, halogenizované „propelenty"; alebo
        c) 260 sekúnd pre metalizované „propelenty";
    2. nepoužíva sa od roku 2013;
    3. „propelenty" so silovou konštantou väčšou ako 1 200 kJ/kg;
    4. „propelenty", ktoré sú schopné lineárne udržiavať ustálené horenie s rýchlosťou vyššou ako 38 mm/s za štandardných podmienok (merané vo forme blokovaného samostatného vlákna) o hodnote 6,89 MPa (68,9 bar) tlaku a 294 K (21 °C);
    5. „propelenty" s modifikovanou dvojitou bázou elastoméru (EMCDB) s rozpínavosťou pri maximálnom namáhaní vyššou ako 5 % pri teplote 233 K (–40 °C);
    6. akékoľvek „propelenty", ktoré obsahujú látky uvedené vo VM 8.a.;
    7. „propelenty" neuvedené inde v tejto prílohe špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;
c) „Pyrotechnické látky", palivá a súvisiace látky a ich „zmesi":
    1. „letecké" palivá špeciálne namiešané na vojenské účely;
    Poznámka 1 *VM 8.c.1. sa nevzťahuje na tieto „letecké" palivá: JP-4, JP-5 a JP-8.*
    Poznámka 2 *„Letecké" palivá uvedené vo VM 8.c.1., sú hotovými výrobkami, a nie ich zložkami.*

2. alán (hydrid hliníka) (CAS 7784-21-6);
3. tieto boránY a ich deriváty:
   a) karboránY;
   b) boránové homológy, a to:
      1. dekaborán (14) (CAS 17702-41-9);
      2. pentaborán (9) (CAS 19624-22-7);
      3. pentaborán (11) (CAS 18433-84-6);
4. hydrazín a deriváty (pozri tiež VM 8.d.8. a d.9. pre oxidujúce deriváty hydrazínu):
   a) hydrazín (CAS 302-01-2) v koncentráciách 70 % alebo vyšších;
   b) monometyl hydrazín (CAS 60-34-4);
   c) symetrický dimetyl hydrazín (CAS 540-73-8);
   d) nesymetrický dimetyl hydrazín (CAS 57-14-7);

   Poznámka *VM 8.c.4.a. sa nevzťahuje na „zmesi" hydrazínu, ktoré sú špeciálne namiešané pre riadenie procesov korózie.*
5. kovové palivá, palivové alebo „pyrotechnické" „zmesi" vo forme sférických, atomizovaných, sféroidných, vločkových alebo drvených častíc, vyrobené z materiálu pozostávajúceho z 99 % alebo viac akejkoľvek z týchto zložiek:
   a) kovy a ich „zmesi":
      1. berýlium (CAS 7440-41-7) v časticiach s veľkosťou menšou ako 60 μm;
      2. železný prášok (CAS 7439-89-6) s časticami s veľkosťou 3 μm alebo menšou vytvorený redukciou oxidu železa vodíkom;
   b) „zmesi", ktoré obsahujú akékoľvek z týchto zložiek:
      1. zirkónium (CAS 7440-67-7), horčík (CAS 7439-95-4) alebo ich zliatiny s veľkosťou častíc menšou ako 60 μm; alebo
      2. palivá z bóru (CAS 7440-42-8) alebo karbidu tetrabóru (CAS 12069-32-8) s čistotou 85 % alebo vyššou a veľkosťou častíc menšou ako 60 μm;

   Poznámka 1 *VM 8.c.5. sa vzťahuje na „výbušniny" a palivá bez ohľadu na to, či kovy alebo zliatiny sú zapuzdrené do hliníka, horčíka, zirkónia alebo berýlia.*

   Poznámka 2 *VM 8.c.5.b. sa vzťahuje iba na kovové palivá vo forme častíc, ak sa zmiešavajú s inými látkami na účely vytvorenia „zmesi" namiešanej na vojenské účely, ako sú napr. suspenzie „pohonných hmôt", tuhé „pohonné hmoty" alebo „pyrotechnické" „zmesi".*

   Poznámka 3 *VM 8.c.5.b.2. sa nevzťahuje na bór a karbid tetrabóru obohatený o bór-10 (20 % alebo viac celkového obsahu bóru-10).*
6. vojenské materiály obsahujúce zahusťovacie prísady pre uhľovodíkové palivá špeciálne namiešané na používanie v plameňometoch alebo zápalnej munícii, ako napríklad kovové stearáty [napríklad oktal (CAS 637-12-7)] alebo palmitáty;
7. chloristany, chlorečnany a chrómany zmiešané s práškovým kovom alebo s inými zložkami vysokoenergetických palív;
8. sférický alebo sféroidný hliníkový prášok (CAS 7429-90-5) s veľkosťou častíc 60 μm alebo menšou, vyrobený z materiálu s obsahom hliníka 99 % alebo väčším;
9. subhydrid titánu (TiH_n) stechiometrickej ekvivalencie n = 0,65 – 1,68;
10. tekuté palivá s vysokým energetickým obsahom nešpecifikované vo VM 8.c.1., a to tieto:
    a) zmiešané palivá, ktoré pozostávajú z tuhých aj kvapalných palív, ako napríklad bórová suspenzia, s energetickým obsahom na jednotku hmotnosti najmenej 40 MJ/kg alebo väčšej;
    b) iné palivá a palivové prísady s vysokým energetickým obsahom (napr. kubán, ionizované roztoky, JP-7, JP-10) s objemovým energetickým obsahom najmenej 37,5 GJ/m3 alebo väčším nameraným pri teplote 293 K (20 °C) a tlaku jednej atmosféry (101,325 kPa);

    Poznámka *VM 8.c.10.b. sa nevzťahuje na fosílne rafinované palivá alebo biopalivá alebo palivá pre motory certifikované na používanie v oblasti civilného letectva.*
11. Tieto „pyrotechnické" a samozápalné materiály:
    a) „pyrotechnické" alebo samozápalné materiály, ktorých zloženie bolo špecificky upravené tak, aby posilnilo produkciu vyžarovanej energie vo všetkých pásmach infračerveného spektra alebo umožnilo kontrolu takejto produkcie;
    b) zmesi horčíka, polytetrafluoroetylénu (PTFE) a kopolyméru vinylidén difluorid-hexafluoropropylénu (napr. MTV);

12. palivové zmesi, „pyrotechnické“ zmesi alebo „energetické materiály“, nešpecifikované inde v časti VM 8, ktoré obsahujú všetky tieto položky:
    a) viac ako 0,5 % častíc ktoréhokoľvek z týchto prvkov:
        1. hliník;
        2. berýlium;
        3. bór;
        4. zirkónium;
        5. horčík; alebo
        6. titán;
    b) častice uvedené v časti VM 8.c.12.a. menšie ako 200 nm v ktoromkoľvek rozmere a a
    c) častice uvedené v časti VM 8.c.12.a., ktoré obsahujú 60 % a viac kovu.

    Poznámka *VM 8.c.12. zahŕňa termity.*

d) Oxidačné činidlá a ich „zmesi“:
    1. ADN (dinitroamid amoniaku alebo SR 12) (CAS 140456-78-6);
    2. AP (chloristan amónny) (CAS 7790-98-9);
    3. zlúčeniny zložené z fluóru a ktorejkoľvek z nasledujúcich látok:
        a) iné halogény;
        b) kyslík; alebo
        c) dusík;

        Poznámka 1 *VM 8.d.3. sa nevzťahuje na fluorid chloritý. (CAS 7790-91-2).*

        Poznámka 2 *VM 8.d.3. sa nevzťahuje na fluorid dusitý (CAS 7783-54-2) v plynom skupenstve.*

        Poznámka 3 *VM 8.d.3. sa nevzťahuje na fluorid chloritý. (CAS 7783-66-6).*
    4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidín) (CAS 78246-06-7);
    5. HAN (dusičnan hydroxylamónny) (CAS 13465-08-2);
    6. HAP (chloristan hydroxylamónny) (CAS 15588-62-2);
    7. HNF (hydrazinium nitroformiát) (CAS 20773-28-8);
    8. nitrát hydrazínu (CAS 37836-27-4);
    9. chloristan hydrazínu (CAS 27978-54-7);
    10. kvapalné oxidačné činidlá obsiahnuté v alebo obsahujúce inhibovanú kyselinu dusičnú s červeným dymom (IRFNA) (CAS 8007-58-7).

    Poznámka *VM 8.d.10. sa nevzťahuje na neinhibovanú kyselinu dusičnú s dymom.*

e) Spojovacie látky, zmäkčovadlá, monoméry a polyméry:
    1. AMMO (azidometylmetyloxetán a jeho polyméry) (CAS 90683-29-7) (pozri tiež VM 8.g.1., ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
    2. BAMO (3,3 bis (azidometyl)oxetán a jeho polyméry) (CAS 17607-20-4) (pozri tiež VM 8.g.1., ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
    3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl)acetál) (CAS 5108-69-0);
    4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl)formál) (CAS 5917-61-3);
    5. BTTN (butántrioltrinitrát) (CAS 6659-60-5) (pozri tiež VM 8.g.8., ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
    6. energetické monoméry, zmäkčovadlá alebo polyméry špeciálne namiešané na vojenské použitie, ktoré obsahujú ktorúkoľvek z týchto skupín:
        a) nitroskupiny;
        b) azidoskupiny;
        c) nitrátové skupiny;
        d) nitrazové skupiny; alebo
        e) difluóraminoskupiny;
    7. FAMAO (3-difluóraminometyl-3-azidometyl oxetán) a jeho polyméry;
    8. FEFO (bis-(2-fluór-2,2-dinitroetyl) formál) (CAS 17003-79-1);
    9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluórpentán-1,5-diol formál) (CAS 376-90-9);
    10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluór-2-tri-fluórmetyl-3-oxaheptán-1,7-diol formál);
    11. GAP (glycidylazid polymér) (CAS 143178-24-9) a jeho deriváty;
    12. HTPB (polybutadién ukončený hydroxylovou skupinou) s funkčnosťou hydroxylovej skupiny rovnajúcou sa alebo vyššou ako 2,2 a nižšou alebo rovnajúcou sa 2,4, a hydroxylovej hodnoty nižšej ako 0,77 meq/g, a s viskozitou pri teplote 30 °C menšou ako 47 poise (CAS 69102-90-5);

13. poly (epichlórhydrín) s funkčnosťou alkoholovej skupiny s molekulovou hmotnosťou menšou ako 10 000:
    a) poly(epichlórhydríndiol);
    b) poly(epichlórhydríntriol);
14. NENA (nitrátoetylnitramínové zlúčeniny) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 a 85954-06-9);
15. PGN [poly-GLYN, polyglycidylnitrát alebo poly(nitratometyl oxirán)] (CAS 27814-48-8);
16. poly-NIMMO [poly(nitrátometylmetyloxetán), poly-NMMO alebo poly(3-nitrátometyl-3-metyloxetán)] (CAS 84051-81-0);
17. polynitroortokarbonáty;
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluóramino)etoxy] propán alebo tris vinoxy propán adukt) (CAS 53159-39-0);
19. 4,5 diazidometyl-2-metyl-1,2,3-triazol (izo-DAMTR);
20. PNO [poly(3-nitrato oxetán)];
21. TMETN (trimetyloletántrinitrát) (CAS 3032-55-1);

f) „Prísady“:
1. zásaditý salicylát medi (CAS 62320-94-9);
2. BHEGA [bis-(2-hydroxyetyl) glykolamid] (CAS 17409-41-5);
3. BNO (butadiénnitriloxid);
4. deriváty ferocénu:
    a) butacén (CAS 125856-62-4);
    b) katocén (2,2-bis-etylferocenyl propán) (CAS 37206-42-1);
    c) ferocén karboxylové kyseliny a estery ferocén karboxylových kyselín;
    d) n-butyl-ferocén (CAS 31904-29-7);
    e) iné adukované polymérové deriváty ferocénu, ktoré nie sú špecifikované inde v časti VM.8.f.4.;
    f) etyl ferocén (CAS 1273-89-8);
    g) propyl ferocén;
    h) pentyl ferocén (CAS 1274-00-6);
    i) dicyklopentyl ferocén;
    j) dicyklohexyl ferocén;
    k) dietyl ferocén (CAS 1273-97-8);
    l) dipropyl ferocén;
    m) dibutyl ferocén (CAS 1274-08-4);
    n) dihexyl ferocén (CAS 93894-59-8);
    o) acetyl ferocén (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetyl ferocén (CAS 1273-94-5);
5. beta-resorcylát olova (CAS 20936-32-7) alebo beta-resorcylát medi (CAS 70983-44-7);
6. citrát olova (CAS 14450-60-3);
7. olovnato-meďnaté cheláty beta-resorcylátu alebo salicylátov (CAS 68411-07-4);
8. maleát olova (CAS 19136-34-6);
9. salicylát olova (CAS 15748-73-9);
10. stannát olova (CAS 12036-31-6);
11. MAPO [tris-1-(2-metyl)aziridinyl fosfín oxid] (CAS 57-39-6); BOBBA 8 [bis(2-metyl aziridinyl) 2-(2-hydroxypropánoxy) propylamino fosfín oxid]; a iné deriváty MAPO;
12. metyl BAPO [bis(2-metyl aziridinyl) metylamino fosfín oxid] (CAS 85068-72-0);
13. N-metyl-p-nitroanilín (CAS 100-15-2);
14. 3-nitrazo-1,5-pentán diizokyanát (CAS 7406-61-9);
15. organokovové spojovacie látky:
    a) titaničitan neopentyl[diallyl]oxy, tri[dioktyl] fosfát (CAS 103850-22-2); známy tiež ako titán IV, 2,2[bis 2-propenolát-metyl, butanolát, tris (dioktyl) fosfát] (CAS 110438-25-0); alebo LICA 12 (CAS 103850-22-2);
    b) titán IV, [(2-propenolát-1) metyl, n-propanolátmetyl] butanolát-1, tris[dioktyl] pyrofosfát alebo KR3538;
    c) titán IV, [(2-propenolát-1) metyl, n-propanolátmetyl] butanolát-1, tris(dioktyl)fosfát;
16. polykyanodifluóraminoetylénoxid;

17. tieto spojovacie látky:
    a) 1,1R,1S-trimesoyl-tris(2-etylaziridín) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
    b) polyfunkčné aziridínové amidy s izoftalátovým, trimesickým, izokyanurickým alebo trimetyladipickým hlavným reťazcom a 2-metylovou alebo 2-etylovou aziridínovou skupinou;

    Poznámka *Položka VM 8.f.17.b. zahŕňa:*

    a) 1,1H-izoftaloyl-bis(2-metylaziridín)(HX-752) (CAS 7652-64-4);

    b) 2,4,6-tris(2-etyl-1-aziridinyl)-1,3,5-triazín (HX-874) (CAS 18924-91-9);

    c) 1,1'-trimetyladipoyl-bis(2-etylaziridín) (HX-877)(CAS 71463-62-2).
18. propylénimín (2-metylaziridín) (CAS 75-55-8);
19. práškový oxid železitý (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) so špecifickým povrchom viac ako 250 m^2/g a s priemernou veľkosťou častíc 3,0 nm alebo menšou;
20. TEPAN (tetraetylénpentaamínakrylonitril) (CAS 68412-45-3); kyanoetylované polyamíny a ich soli;
21. TEPANOL (tetraetylénpentaamínakrylonitrilglycidol) (CAS 68412-46-4); kyanoetylované polyamíny adukované s glycidolom a ich soli;
22. TPB (trifenyl bizmut) (CAS 603-33-8);
23. TEPB (tris (etoxyfenyl) bizmut) (CAS 90591-48-3).

g) „Prekurzory":

Dôležité upozornenie*Vo VM 8.g. sa odkazuje na uvedené „energetické materiály" vyrobené z týchto látok.*

1. BCMO (3,3 bis(chlórmetyl)oxetán) (CAS 78-71-7)
   (pozri tiež VM 8.e.1. a e.2.);
2. soľ dinitroazetidín-t-butylu (CAS 125735-38-8) (pozri tiež VM 8.a.28.);
3. deriváty hexaazaizowurtzitanu vrátane HBIW (hexabenzylhexaazaizowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (pozri tiež VM 8.a.4.) a TAIW (tetraacetyldibenzylhexaazaizowurtzitan) (CAS 182763-60-6) (pozri tiež VM 8.a.4.);
4. nepoužíva sa od roku 2013;
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7,-tetraaza cyklo-oktán) (CAS 41378-98-7) (pozri tiež VM 8.a.13.);
6. 1,4,5,8-tetraazadekalín (CAS 5409-42-7) (pozri tiež VM 8.a.27.);
7. 1,3,5-trichlórbenzén (CAS 108-70-3) (pozri tiež VM 8.a.23.);
8. 1,2,4-trihydroxybután (1,2,4-butántriol) (CAS 3068-00-6) (pozri tiež VM 8.e.5.);
9. DADN (1,5-diacetyl-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-cyklooktán) (pozri tiež VM 8.a.13.).

h) Prášok a formy „reaktívnych materiálov":

1. Prášok týchto materiálov s veľkosťou častice menšou ako 250 μm v ktoromkoľvek rozmere a neuvedené inde vo VM 8:
   a) hliník;
   b) niób;
   c) bór;
   d) zirkónium;
   e) horčík;
   f) titán;
   g) tantal;
   h) volfrám;
   i) molybdén; alebo
   j) hafnium;
2. Formy neuvedené vo VM 3, VM 4, VM 12 alebo VM 16, vyrobené z práškov uvedených v VM 8.h.1.

Technické poznámky:

Na účely položky VM 8.h.:

1. „Reaktívne materiály" sú navrhnuté tak, aby viedli k exotermickej reakcii len pri vysokých šmykových rýchlostiach, a na použitie ako vnútorné výstelky alebo plášte hlavíc.

2. Prášok „reaktívnych materiálov" sa vyrába napríklad procesom vysokoenergetického mletia v guľových mlynoch.

3. Formy „reaktívnych materiálov" sa vyrábajú napríklad procesom selektívneho laserového sintrovania.

Poznámka 1VM 8 sa nevzťahuje na nasledujúce látky, pokiaľ nie sú zlúčené alebo zmiešané s „energetickým materiálom“ uvedeným vo VM 8.a. alebo s práškovými kovmi uvedenými vo VM 8.c.:

a) pikrát amónny (CAS 131-74-8);

b) čierny pušný prach;

c) hexanitrodifenylamín (CAS 131-73-7);

d) difluóramín (CAS 10405-27-3);

e) nitrátový škrob (CAS 9056-38-6);

f) dusičnan draselný (CAS 7757-79-1);

g) tetranitronaftalén;

h) trinitroanizol;

i) trinitronaftalén;

j) trinitroxylén;

k) N-pyrolidinón; 1-metyl-2-pyrolidinón (CAS 872-50-4);

l) dioktylmaleát (CAS 142-16-5);

m) etylhexylakrylát (CAS 103-11-7);

n) trietylhliník (TEA) (CAS 97-93-8), trimetylhliník (TMA) (CAS 75-24-1) a iné pyroforické alkyly kovov a aryly lítia, sodíka a horčíka, zinku alebo bóru;

o) nitrocelulóza (CAS 9004-70-0);

p) nitroglycerín (alebo glyceroltrinitrát, trinitroglycerín) (NG) (CAS 55-63-0);

q) 2,4,6-trinitrotoluén (TNT) (CAS 118-96-7);

r). etyléndiamíndinitrát (EDDN) (CAS 20829-66-7);

s) pentaerytritoltetranitrát (PETN) (CAS 78-11-5);

t) azid olova (CAS 13424-46-9), normálny styfnát olova (CAS 15245-44-0) a zásaditý styfnát olova (CAS 12403-82-6), výbušné pušné prachy alebo zlúčeniny pušných prachov obsahujúce azidy alebo azidové komplexy;

u) trietylénglykoldinitrát (TEGDN) (CAS 111-22-8);

v) 2,4,6-trinitrorezorcinol (styfnová kyselina) (CAS 82-71-3);

w) dietyldifenyl močovina (CAS 85-98-3); dimetyldifenyl močovina (CAS 611-92-7); metyletyldifenyl močovina [centrality];

x) N,N-difenylmočovina (nesymetrická difenylmočovina) (CAS 603-54-3);

y) metyl-N,N-difenylmočovina (metyl nesymetrická difenylmočovina) (CAS 13114-72-2);

z) etyl-N,N-difenylmočovina (etyl nesymetrická difenylmočovina) (CAS 64544-71-4);

aa) 2-nitrodifenylamín (2-NDPA) (CAS 119-75-5);

bb) 4-nitrodifenylamín (4-NDPA) (CAS 836-30-6);

cc) 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);

dd) nitroguanidín (CAS 556-88-7) (pozri položku 1C.11.d v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ).

Poznámka 2VM 8 sa nevzťahuje na chloristan amónny (VM 8.d.2.), NTO (VM 8.a.18.) ani na katocén (VM 8.f.4.b.) a látky, ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:

a) sú špeciálne upravené a namiešané na civilné použitie v zariadeniach na výrobu plynu;

b) ide o zlúčeninu alebo zmes s neaktívnymi termosetovými spojovacími látkami alebo zmäkčovadlami a jej hmotnosť je nižšia ako 250 g;

c) maximálne množstvo chloristanu amónneho (VM 8.d.2.) nepresahuje 80 % hmotnosti aktívneho materiálu;

d) obsahujú najviac 4 g NTO (VM 8 a.18.) a a

e) obsahujú najviac 1 g katocénu (VM 8.f.4.b.).

VM 9 **Vojenské plavidlá (hladinové alebo podvodné), špeciálne námorné zariadenia, príslušenstvo, súčasti a iné hladinové plavidlá:**

Dôležité upozornenie *V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.*

a) Plavidlá a súčasti:

1. plavidlá (hladinové alebo podvodné) špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, bez ohľadu na aktuálny stav opravy alebo prevádzkové podmienky, a obsahujúce alebo neobsahujúce nosné zbraňové systémy alebo opancierovanie, trupy lodí alebo ich časti pre takéto plavidlá a súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

Poznámka VM 9.a.1. zahŕňa dopravné prostriedky špeciálne navrhnuté alebo upravené pre potápačov.

2. hladinové plavidlá neuvedené vo VM 9.a.1., ktoré majú na plavidlá pripevnené alebo do nich zabudované:
   a) automatické zbrane uvedené vo VM 1 alebo zbrane uvedené vo VM 2, VM 4, VM 12 alebo VM 19 alebo „osadenia“ či montážne miesta pre zbrane kalibru 12,7 mm alebo viac;

      Technická poznámka

      Na účely položky VM 9.a.2.a. sa „osadenie“ vzťahuje na uchytenie zbrane alebo zosilnenie konštrukcie na účely inštalácie zbraní.

   b) systémy riadenia a kontroly paľby uvedené vo VM 5;
   c) s obidvoma týmito vlastnosťami:
      1. „chemická, biologická, rádiologická a jadrová ochrana“ (CBRN) a
      2. „zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém“ určený na dekontaminačné účely alebo

      Technické poznámky:

      Na účely položky VM 9.a.2.c.2., „zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém“ je systém ostrekovania morskou vodou, ktorý dokáže súčasne zvlhčovať vonkajšiu konštrukciu a paluby plavidla.

   d) aktívne obranné zbraňové systémy uvedené vo VM 4.b., VM 5.c. alebo VM 11.a., ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:
      1. „CBRN ochrana“;
      2. trup plavidla a vrchná konštrukcia špeciálne navrhnutá na zníženie radarového odrazu;
      3. zariadenia na oslabenie tepelných rozlišovacích znakov (napr. systém chladenia výfukových plynov) okrem zariadení špeciálne navrhnutých na zvýšenie celkovej účinnosti energetickej centrály alebo zníženie vplyvu na životné prostredie; alebo
      4. demagnetizačný systém navrhnutý na zníženie magnetických rozlišovacích znakov celého plavidla.

      Technická poznámka

      Na účely položky VM 9.a.2., „CBRN ochrana“ je uzavretý vnútorný priestor s funkciami, ako je napr. udržiavanie pretlaku, izolácia ventilačných systémov, obmedzený počet vetracích otvorov s filtrami CBRN a obmedzený počet vchodov pre posádku so vzduchovými uzávermi.

b) Motory a pohonné systémy špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a ich súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské použitie:
   1. dieselové motory špeciálne navrhnuté pre ponorky;
   2. elektrické motory špeciálne navrhnuté pre ponorky, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:
      a) energetický výkon väčší ako 0,75 MW (1 000 koní);
      b) rýchly spätný chod;
      c) chladenie kvapalinou; a
      d) úplne uzatvorené;
   3. dieselové motory, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:
      a) energetický výkon 37,3 kW (50 koní) alebo väčší a
      b) „nemagnetický“ obsah presahujúci 75 % z celkovej hmotnosti;

      Technická poznámka

      Na účely VM 9.b.3. „nemagnetický“ je relatívna permeabilita nižšia ako 2.

   4. „pohon nezávislý na vzduchu“ (AIP) špeciálne navrhnutý pre ponorky.

      Poznámka VM 9.b.4. sa nevzťahuje na jadrovú energiu.

      Technická poznámka

      Na účely VM 9.b.4. AIP umožňuje pohonnému systému ponorených ponoriek fungovať bez prísunu atmosférického kyslíka dlhšie, ako by to inak umožnili batérie.
      Dôležité upozornenie Pokiaľ ide o zariadenia na pohon jadrovej energie, pozri VM 9.h.

c) Snímacie zariadenia používané pod vodou, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, a ich ovládanie a súčasti, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;
d) Protiponorkové a protitorpédové ochranné siete špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

e) nepoužíva sa od roku 2003;

f) Zariadenia na prienik do trupov plavidiel a konektory špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, ktoré umožňujú interakciu s externými zariadeniami plavidiel a súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

Poznámka 1 *VM 9.f. zahŕňa konektory pre plavidlá obsahujúce jeden alebo viacero vodičov koaxiálneho alebo vlnovodného typu a zariadenia na prienik do trupov pre plavidlá, ktoré sú schopné zachovať si nepriepustnosť zvonku a udržať si požadované charakteristiky v morskej hĺbke presahujúcej 100 m; a konektory z optických vlákien a zariadenia na prienik do trupov plavidiel z optických vlákien špeciálne navrhnuté a určené na vysielanie „laserového“ lúča bez ohľadu na hĺbku.*

Poznámka 2 *VM 9.f. sa nevzťahuje na bežné pohonové hriadele a hydrodynamické zariadenia na prienik do trupov plavidiel s riadenou osou.*

g) Tlmičové ložiská a ich súčasti a zariadenia obsahujúce tieto ložiská špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:

1. plynové alebo magnetické vznášanie;
2. riadenie aktívnych rozlišovacích znakov; alebo
3. riadenie potláčania vibrácií.

h) Zariadenia na generáciu jadrovej energie alebo pohonu špeciálne navrhnuté pre plavidlá uvedené vo VM 9.a. a ich súčasti špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie.

Technická poznámka

Na účely VM 9.h. „upravené“ znamená akékoľvek štrukturálne, elektrické, mechanické alebo iné zmeny, na základe ktorých sú nevojenské položky s vojenským využitím rovnocenné položke, ktorá je špeciálne navrhnutá na vojenské použitie.

Poznámka *VM 9.h. zahŕňa „jadrové reaktory“.*

VM 10 **„Lietadlá“, „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“, „bezpilotné vzdušné prostriedky“ („UAV“), letecké motory a zariadenia „lietadiel“, súvisiace zariadenia a súčasti, špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie:**

Dôležité upozornenie *V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.*

a) „Lietadlá“ s posádkou a „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ a ich špeciálne navrhnuté súčasti.

b) nepoužíva sa od roku 2011;

c) Bezpilotné „lietadlá“ a „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. „bezpilotné vzdušné prostriedky (UAV)“, diaľkovo ovládané letecké prostriedky (RPV) a samostatné programovateľné prostriedky a bezpilotné „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“;
2. odpaľovacie zariadenia, vyslobodzovacie zariadenia a zariadenia pozemnej podpory;
3. zariadenia navrhnuté na velenie alebo riadenie.

d) Hnacie letecké motory a ich špeciálne navrhnuté súčasti.

e) Zariadenia lietadiel zabezpečujúce doplňovanie paliva vo vzduchu špeciálne navrhnuté alebo upravené na nižšie uvedené účely, a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. „Lietadlá“ uvedené vo VM 10.a.; alebo
2. bezpilotné „lietadlá“ uvedené vo VM 10.c.;

f) pozemné zariadenia špeciálne navrhnuté pre „lietadlá“ uvedené vo VM 10.a. alebo letecké motory uvedené vo VM 10.d.;

Poznámka 1 *VM 10.f. zahŕňa tlakové zariadenia na doplňovanie paliva a zariadenia navrhnuté na zjednodušenie operácií vo vyhradených oblastiach vrátane zariadení umiestnených na palube lode.*

Poznámka 2 *VM 10.f. sa nevzťahuje na:*

1. *ťažné tyče;*
2. *ochranné podložky a pokrývky;*
3. *rebríky, schodíky a plošiny;*
4. *kliny, popruhy a upevňovacie zariadenia.*

g) Záchranné zariadenia pre osádku lietadla, bezpečnostné zariadenia a iné zariadenia na núdzový únik osádky, ktoré nie sú uvedené vo VM 10.a., navrhnuté pre „lietadlá“ uvedené vo VM 10.a.

Poznámka *Vo VM 10.g. sa nestanovujú pravidlá vzťahujúce sa na prilby osádky lietadiel, ktoré nezahŕňajú alebo nemajú podpery alebo príslušenstvo pre zariadenia uvedené v tejto prílohe.*

Dôležité upozornenie *Prilby pozri aj vo VM 13.c.*

h) Padáky, padákové klzáky ďalej uvedené súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. Padáky nešpecifikované inde v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ;
2. Padákové klzáky;
3. Zariadenie špeciálne navrhnuté pre parašutistov vo veľkých výškach (napr. obleky, špeciálne prilby, dýchacie systémy, navigačné zariadenia).

i) Zariadenie pre riadené otváranie alebo automatické pilotné systémy pre náklady zhadzované padákom.

Poznámka 1 *VM 10.a. sa nevzťahuje na „lietadlá“ a „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ ani na ich varianty špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:*

a) nejde o bojové „lietadlá“;

b) nie sú konfigurované na vojenské použitie a nie sú vybavené zariadeniami alebo príslušenstvom, ktoré je špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie; a

c) sú certifikované na civilné použitie orgánmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov EÚ alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania.

Poznámka 2 *VM 10.d. sa nevzťahuje na:*

a) letecké motory navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, ktoré certifikovali orgány civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov EÚ alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania na použitie v „civilných lietadlách“, alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti;

b) piestové motory alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti s výnimkou tých, ktoré sú špeciálne navrhnuté pre bezpilotné vzdušné prostriedky („UAV“).

Poznámka 3 *Na účely VM 10.a. a VM 10.d. sa špeciálne navrhnuté súčasti a súvisiace zariadenia pre nevojenské „lietadlá“ alebo letecké motory upravené na vojenské použitie vzťahujú len na tie vojenské súčasti a na zariadenia súvisiace s vojenskými zariadeniami, ktoré sú vyžadované na úpravu na vojenské použitie.*

Poznámka 4 *Na účely VM 10.a. vojenské použitie zahŕňa: boj, vojenský prieskum, útok, vojenský výcvik, logistickú podporu a prepravu a vysadzovanie jednotiek alebo vojenského materiálu.*

Poznámka 5 *VM 10.a. sa nevzťahuje na „lietadlá“ ani na „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“, ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:*

a) prvýkrát boli vyrobené pred rokom 1946;

b) neobsahujú položky uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, pokiaľ nie sú takéto položky potrebné pre normy bezpečnosti alebo letovej spôsobilosti stanovené úradmi pre civilné letectvo jedného alebo viacerých členských štátov EÚ alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania, a

c) nenesú zbrane uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, pokiaľ takéto zbrane nie sú nefunkčné a nie je ich možné opäť uviesť do prevádzkyschopného stavu.

Poznámka 6 *VM 10.d. sa nevzťahuje na hnacie letecké motory, ktoré boli prvýkrát vyrobené pred rokom 1946.*

VM 11 **Elektronické zariadenia, „kozmické lode“ a súčasti, neuvedené inde v tejto prílohe:**

a) Elektronické zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a špeciálne navrhnuté súčasti pre ne;

Poznámka *VM 11.a. zahŕňa:*

a) Elektronické prostriedky obrany a elektronické zariadenia na boj proti obrane (t. j. zariadenia určené pre zavádzanie vonkajších alebo chybných signálov do radarov alebo rádiokomunikačných prijímačov alebo signálov inak prerušujúcich príjem, prevádzku a efektívnosť elektronických prijímačov nepriateľa vrátane ich prostriedkov obrany), vrátane zariadení na rušenie a odrušovanie.

b) Elektrónky schopné zmeniť pracovné frekvencie (Frequency agile tubes);

c) Elektronické systémy alebo zariadenia určené buď na prieskum a monitorovanie elektromagnetického spektra pre vojenské spravodajstvo, alebo na bezpečnostné účely alebo na obranu proti takémuto prieskumu alebo monitorovaniu.

d) Prostriedky obrany používané pod vodou, vrátane akustických a magnetických rušiacich zariadení a lákadiel, zariadení určených na zavedenie vonkajších alebo chybných signálov do sonarových prijímačov.

e) zariadenia na bezpečné spracovávanie dát, zariadenia na zabezpečovania dát a ich prenosu a bezpečnostné komunikačné zariadenia využívajúce kryptografickú funkciu;

f) zariadenia na identifikáciu, autentifikáciu a vkladanie kľúčov a zariadenia na správu, výrobu a distribúciu kľúčov;

g) navádzacie a navigačné zariadenia;

h) digitálne zariadenia pre rádiovú komunikáciu využitím troposférického rozptylu;

i) digitálne demodulátory špeciálne navrhnuté na získavanie spravodajských informácii zachytávaním signálov;

j) „automatizované systémy velenia a riadenia“.

Dôležité upozornenie *Pre „softvér“ súvisiaci s vojenským „softvérovo“ definovaným rádiom (SDR) pozri VM 21.*

b) rušiace zariadenia navrhnuté alebo upravené tak, aby narušovali príjem, prevádzku alebo účinnosť služieb určovania polohy, navigácie alebo časového riadenia poskytovaných „satelitnými navigačnými systémami“ a ich osobitne navrhnuté súčasti;

c) „Kozmické lode“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie a súčasti „kozmických lodí“ špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

VM 12 **Systémy zbraní s vysokou kinetickou energiou a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:**

a) Systémy zbraní s kinetickou energiou špeciálne navrhnuté na zničenie alebo na znemožnenie splnenia úlohy cieľa.

b) Špeciálne navrhnuté skúšobné a hodnotiace zariadenia a skúšobné modely, vrátane diagnostických prístrojov a cieľov, pre dynamické skúšanie projektilov a systémov kinetickej energie.

Dôležité upozornenie

V súvislosti so systémami zbraní, ktoré využívajú malokalibrovú muníciu alebo využívajú len chemický pohon a príslušnú muníciu, pozri VM 1 až VM 4.

Poznámka 1 *VM 12, ak sú špeciálne navrhnuté na zbraňové systémy kinetickej energie, zahŕňajú:*

a) odpaľovacie pohonné systémy schopné zrýchliť hmotu ťažšiu ako 0,1 g na rýchlosti presahujúce 1,6 km/s, v režime jednoduchej alebo rýchlej paľby;

b) výrobu primárnej energie, elektrické obrnenie, skladovanie energie, (napr. akumulačné kondenzátory s vysokou energiou), tepelné riadenie, klimatizáciu, zariadenia na manipuláciu s palivami; a elektrické rozhrania medzi napájaním energiou, zbraňami a elektrickým pohonom streleckých veží;

Dôležité upozornenie *Pre akumulačné kondenzátory s vysokou energiou pozri aj položku 3.A.1.e.2. v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

c) zisťovanie cieľa, sledovanie, stopovanie, riadenie a kontrolu paľby alebo systémy na hodnotenie škôd;

d) navádzanie na cieľ, systémy na riadenie alebo odkláňanie pohonu (bočná akcelerácia) projektilov.

Poznámka 2 *VM 12 sa vzťahuje na systémy zbraní používajúce ktorýkoľvek z nasledujúcich spôsobov pohonu:*

a) elektromagnetický;

b) elektrotepelný;

c) plazma;

d) ľahké plyny; alebo

e) chemický (ak sa používa v kombinácii s akýmkoľvek z vyššie uvedených).

VM 13 **Obrnené alebo ochranné zariadenia, konštrukcie, súčasti a príslušenstvo:**

a) Kovové alebo nekovové pancierové pláty, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:

1. vyrobené tak, aby vyhovovali požiadavkám vojenských noriem alebo špecifikácií; alebo
2. sú vhodné na vojenské použitie.

Dôležité upozornenie *Pokiaľ ide o prostriedky osobnej balistickej ochrany, pozri VM 13.d.2.*

b) Konštrukcie z kovových alebo nekovových materiálov alebo ich kombinácií špeciálne navrhnuté na zabezpečenie balistickej ochrany vojenských systémov a ich špeciálne navrhnuté súčasti.

c) Prilby a ich osobitne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:

1. Prilby vyrobené v súlade s vojenskými normami alebo špecifikáciami alebo porovnateľnými vnútroštátnymi normami;
2. Škrupiny, vnútorné výstelky alebo vypchávky špeciálne navrhnuté pre prilby uvedené vo VM 13.c.1.;
3. Dodatočné prvky balistickej ochrany špeciálne navrhnuté pre prilby uvedené vo VM 13.c.1.

Dôležité upozornenie *Pokiaľ ide o iné súčasti alebo doplnky vojenských prílb, pozri relevantnú položku Spoločného zoznamu vojenského materiálu EÚ.*

d) Prostriedky osobnej balistickej ochrany alebo ochranné odevy a ich súčasti:

1. mäkká osobná balistická ochrana alebo ochranné odevy vyrobené v súlade s vojenskými normami alebo špecifikáciami alebo ich ekvivalentmi a ich špeciálne navrhnuté súčasti;

Poznámka *Na účely VM 13.d.1. zahŕňajú vojenské normy alebo špecifikácie prinajmenšom špecifikácie ochrany proti šrapnelom.*

2. tvrdá osobná balistická ochrana poskytujúca balistickú ochranu úrovne III (NIJ 0101.06, júl 2008) alebo vyššej, prípadne ochranu podľa „rovnocenných noriem".

Poznámka 1 *VM 13.b. zahŕňa materiály špeciálne navrhnuté na výrobu výbušného reaktívneho pancierovania alebo na výstavbu vojenských krytov.*

Poznámka 2 *VM 13.c. sa nevzťahuje na prilby, ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:*

(a) *prvýkrát boli vyrobené pred rokom 1970* a

(b) *nie sú navrhnuté ani upravené tak, aby mohli niesť akúkoľvek položku uvedenú v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ ani ňou byť vybavené.*

Poznámka 3 *VM 13.c. a d. sa nevzťahujú na prilby, prostriedky osobnej balistickej ochrany ani ochranné odevy, ktorými je užívateľ vybavený pre svoju vlastnú osobnú ochranu.*

Poznámka 4 *VM 13.c. sa v prípade prilieb špeciálne navrhnutých pre personál, ktorý zneškodňuje bomby, vzťahuje len na tie prilby, ktoré sú špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.*

Poznámka 5 *VM 13.d.1. sa nevzťahuje na ochranné okuliare:*

Dôležité upozornenie *V súvislosti s ochrannými okuliarmi proti laseru pozri VM 17.o.*

Dôležité upozornenie 1 *Pozri tiež položku 1.A.5 v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

Dôležité upozornenie 2 *V prípade „vláknitých alebo vláknových materiálov" používaných na výrobu prostriedkov osobnej balistickej ochrany a prílb pozri položku 1.C.10. v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

VM 14 **„Špecializované zariadenia pre vojenský výcvik" alebo na simuláciu vojenských scenárov, simulátory špeciálne navrhnuté pre výcvik s akoukoľvek strelnou zbraňou alebo zbraňou uvedenou vo VM 1 alebo VM 2 a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:**

Poznámka 1 *VM 14 zahŕňa systémy tvorby obrazu a interaktívnych prostredí pre simulátory špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie.*

Poznámka 2 *VM 14 sa nevzťahuje na zariadenia, ktoré sú špeciálne navrhnuté na výcvik používania loveckých alebo športových zbraní.*

Poznámka 3 *výraz „špecializované zariadenia pre vojenský výcvik" zahŕňa vojenské druhy trenažérov na útoky, operačné letecké trenažéry, trenažéry radarového zameriavania, generátory radarových cieľov, zariadenia na delostrelecký výcvik, trenažéry boja proti ponorkám, letecké simulátory (vrátane odstredivých zariadení pre výcvik pilotov/kozmonautov), radarové trenažéry, trenažéry pre let podľa prístrojov, trenažéry pre navigáciu, trenažéry pre odpaľovanie riadených striel, zariadenia na zachytenie cieľa, bezpilotné lietadlá, cvičiteľov pre vyzbrojovanie, trenažéry pre bezpilotné lietadlá, mobilné výcvikové jednotky a výcvikové zariadenia pre pozemné vojenské operácie.*

VM 15 **Zobrazovacie alebo obranné zariadenia, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:**

a) Zariadenia na záznam a spracovanie obrazu.

b) Kamery, fotografické zariadenia a zariadenia na spracovanie filmov.

c) Zariadenia na zjasnenie obrazu.

d) Zariadenia na infračervené alebo tepelné zobrazovanie.

e) Zobrazovacie zariadenia radarových snímačov.

f) Obranné alebo protiobranné zariadenia pre zariadenia uvedené vo VM 15.a. až VM 15.e.

Poznámka *VM 15.f. zahŕňa zariadenia, ktoré sú určené na narušovanie prevádzky alebo účinnosti vojenských zobrazovacích systémov alebo na minimalizovanie takýchto rušivých účinkov.*

Poznámka *VM 15 sa nevzťahuje na „elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“ ani zariadenia špeciálne navrhnuté na zabudovanie „elektrónok na zjasnenie obrazu prvej generácie“.*

Dôležité upozornenie *Pokiaľ ide o zameriavacie zariadenia pre zbrane, ktoré obsahujú „elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“, pozri VM 1, VM 2 a VM 5.a.*

Dôležité upozornenie *Pozri tiež položky 6.A.2.a., 6.A.2.b. a 6.A.3.b v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

VM 16 **Výkovky, odliatky a iné nedokončené výrobky, ktoré sú špeciálne navrhnuté pre položky uvedené vo VM 1 až VM 4, VM 6, VM 9, VM 10, VM 12 alebo VM 19**.

Poznámka *VM 16 sa vzťahuje na nedokončené výrobky, ak sa dajú identifikovať na základe zloženia materiálu, geometrie alebo funkcie.*

VM 17 **Rozličné zariadenia, materiály a „knižnice“ a ich špeciálne navrhnuté súčasti:**

a) Potápacie prístroje a prístroje na plávanie pod vodou špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie:

1. samostatné potápacie prístroje s opakovaným vdychovaním, prístroje s uzatvoreným alebo polouzatvoreným obvodom;
2. prístroje na plávanie pod vodou špeciálne navrhnuté na použitie s potápacími prístrojmi špecifikovanými vo VM 17.a.1.;

Dôležité upozornenie *Pozri tiež položku 8.A.2.q. v Zozname položiek s dvojakým použitím EÚ.*

b) Stavebné zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

c) Príslušenstvo, nátery, opláštenia a úpravy na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

d) Zariadenia pre terénnych technikov a špecialistov špeciálne navrhnuté na používanie v bojových zónach.

e) „Roboty“, ovládače „robotov“ a „koncové efektory“ „robotov“, ktoré sa vyznačujú ktoroukoľvek z nasledujúcich charakteristík:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;
2. obsahujúce prostriedky ochrany hydraulických vedení pred externe spôsobeným prerazením balistickými úlomkami (napríklad zahrnutím samotesniaceho vedenia) a navrhnuté na používanie hydraulických kvapalín s bodom vzplanutia vyšším ako 839 K (566 °C); alebo
3. špeciálne navrhnuté alebo označené na prevádzku v prostredí s „elektromagnetickými pulzmi“ („EMP“).

Technická poznámka

Na účely VM 17.e.3. sa „EMP“ nevzťahujú na neúmyselnú interferenciu spôsobenú elektromagnetickým žiarením z neďalekých zariadení (napr. strojových zariadení, prístrojov alebo elektronických zariadení) alebo bleskom.

f) „Knižnice“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie so systémami, zariadeniami alebo súčasťami uvedenými v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ;

g) Zariadenia na generáciu jadrovej energie alebo pohonu neuvedené inde, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a ich súčasti špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie;

Poznámka *VM 17.g. zahŕňa „jadrové reaktory“.*

h) Zariadenia a materiál, s náterom alebo inou úpravou na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské účely, ktoré nie sú uvedené v iných položkách Spoločného zoznamu vojenského materiálu EÚ.

i) Simulátory špeciálne navrhnuté pre vojenské „jadrové reaktory“.

j) Pojazdné opravárenské dielne špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na údržbu vojenských zariadení;

k) Poľné generátory špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie;

l) Kombinované kontajnery ISO alebo odnímateľné karosérie vozidiel (t. j. vymeniteľné nadstavby), špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie;

m) Trajekty, ktoré nie sú uvedené v iných položkách v tejto prílohe, mosty a pontóny, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

n) Skúšobné modely špeciálne navrhnuté na „vývoj“ položiek, ktoré sú uvedené vo VM 4, VM 6, VM 9 alebo VM 10;

o) Vybavenie na ochranu pred „laserom“ (napr. ochrana očí alebo senzorov) špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

p) „Palivové články“ neuvedené inde v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie.

Technické poznámky:

1. *Nepoužíva sa od roku 2014.*
2. *Na účely VM 17 „upravené“ znamená akékoľvek štrukturálne, elektrické, mechanické alebo iné zmeny, na základe ktorých sú nevojenské položky s vojenským využitím rovnocenné položke, ktorá je špeciálne navrhnutá na vojenské použitie.*

VM 18 **„Výrobné“ zariadenia, zariadenia na environmentálne skúšky a súčasti:**

a) Špeciálne navrhnuté alebo upravené „výrobné“ zariadenia na „výrobu“ výrobkov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ a ich špeciálne navrhnuté súčasti;

b) Zariadenia na environmentálne skúšky špeciálne navrhnuté na osvedčovanie, kvalifikáciu alebo skúšanie výrobkov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ a ich špeciálne navrhnuté zariadenia, ktoré nie sú uvedené inde.

Technická poznámka

Na účely VM 18 pojem „výroba“ zahŕňa návrh, posúdenie, výrobu, skúšanie a kontrolu.

Poznámka *VM 18.a. a VM 18.b. zahŕňajú tieto zariadenia:*

a) kontinuálne nitrátory;

b) prístroje na testovanie v odstredivkách alebo zariadenia, ktoré sa vyznačujú akýmikoľvek z týchto charakteristík:

1. *poháňané motorom alebo motormi s celkovým menovitým výkonom väčším ako 298 kW (400 koní);*
2. *schopné niesť užitočné zaťaženie 113 kg alebo viac;* alebo
3. *schopné vyvíjať odstredivé zrýchlenie 8 g alebo viac na užitočné zaťaženie 91 kg alebo viac;*

c) dehydratačné lisy;

d) závitovkové lisy špeciálne navrhnuté alebo upravené na lisovanie vojenských „výbušnín“;

e) rezacie stroje na rezanie lisovaných „propelentov“ na požadovanú veľkosť;

f) dražovacie bubny s priemerom 1,85 m alebo väčším a s kapacitou výrobkov nad 227 kg;

g) kontinuálne miešačky na pevné „propelenty“;

h) prúdové mlyny na drvenie alebo mletie prísad na vojenské „výbušniny“;

i) zariadenia pre zabezpečenie sféricity a jednotnej veľkosti častíc v kovových práškoch uvedených vo VM 8.c.8.;

j) konvekčné prúdové konvertory na konverziu materiálov uvedených vo VM 8.c.3.

VM 19 **Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW), súvisiace alebo obranné zariadenia a skúšobné modely a ich špeciálne navrhnuté súčasti:**

a) „laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na zničenie alebo znemožnenie splnenia úlohy cieľa;

b) systémy s vyžarovaním častíc, ktoré sú schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy cieľa;

c) systémy s vysokou rádiofrekvenciou (RF) schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy cieľa;

d) zariadenia špeciálne navrhnuté na odhaľovanie alebo identifikovanie systémov alebo na obranu pred systémami, ktoré sú uvedené vo VM 19.a. až VM 19.c.;

e) modely fyzických skúšok pre systémy, zariadenia a súčasti, ktoré sú uvedené vo VM 19;

f) „laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na spôsobenie trvalého oslepnutia nevylepšeného videnia, t. j. obnažené oči alebo oči s korekčnými pomôckami.

Poznámka 1 *Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW) uvedené vo VM 19 zahrňujú systémy, ktorých schopnosť je odvodená z riadeného uplatňovania týchto položiek:*

a) „lasery“ s dostatočnou výkonnosťou na ničenie podobné účinkom konvenčnej munície;

b) urýchľovače častíc, ktoré vysielajú lúč nabitých alebo neutrálnych častíc s deštruktívnou silou;

c) vysielače rádiofrekvenčných lúčov vysokej pulznej sily alebo vysokej priemernej sily, ktoré vytvárajú polia s dostatočnou intenzitou na zneškodnenie elektronických obvodov vzdialeného cieľa.

Poznámka 2 *VM 19 zahŕňa tieto položky, ak sú špeciálne navrhnuté na systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW):*

a) zariadenia na výrobu primárnej energie, skladovanie energie, rozvod, úpravu energie, alebo na manipuláciu s palivami;

b) systémy na zameranie alebo sledovanie cieľa;

c) systémy schopné vyhodnotiť poškodenie cieľa, zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy;

d) zariadenia na manipulovanie s lúčom, jeho rozširovanie alebo zameriavanie;

e) zariadenia so schopnosťou rýchleho otáčania vyžarujúceho lúča na operácie s viacerými cieľmi;

f) prispôsobiteľné zariadenia na optické a fázové združovanie;

g) prúdové injektory na negatívne vodíkové iónové lúče;

h) súčiastky urýchľovačov „určené na vesmírne použitie“;

i) zariadenia na zužovanie negatívnych iónových lúčov;

j) zariadenia na kontrolu a otáčanie vysokoenergetických iónových lúčov;

k) fólie pre neutralizovanie lúčov negatívnych vodíkových izotopov „určené na vesmírne použitie“.

VM 20 **Kryogénne a „supravodivé“ zariadenia a špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo pre tieto zariadenia:**

a) Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo konfigurované tak, aby boli inštalované v dopravnom prostriedku na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie schopné prevádzky počas pohybu a vytvárať alebo udržiavať teploty pod 103 K (-170 °C).

Poznámka *VM 20.a. zahŕňa mobilné systémy obsahujúce alebo využívajúce príslušenstvo alebo súčasti vyrobené z nekovových alebo neelektrických vodivých materiálov, ako napríklad plasty alebo materiály s epoxidovou impregnáciou.*

b) „Supravodivé“ elektrické zariadenia (rotačné stroje alebo transformátory) špeciálne navrhnuté alebo konfigurované na inštaláciu do dopravných prostriedkov na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie a schopné prevádzky počas pohybu.

Poznámka *VM 20.b. sa nevzťahuje na homopolárne hybridné generátory s priamym prúdom, ktoré majú jednopólové armatúry bežného kovu, ktoré sa otáčajú v magnetickom poli vytvorenom supravodivým vinutím, za predpokladu, že tieto supravodivé vinutia sú jedinou supravodivou súčasťou generátora.*

VM 21 **„Softvér“:**

a) „Softvér“ špeciálne navrhnutý alebo upravený na:

1. „vývoj“, „výrobu“, prevádzku alebo údržbu zariadení uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ;
2. „vývoj“ alebo „výrobu“ materiálov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ alebo
3. „vývoj“, „výrobu“, prevádzku alebo údržbu „softvéru“ uvedeného v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ.

b) Špecifický „softvér“ okrem „softvéru“ uvedeného vo VM 21.a.:

1. „Softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské použitie a špeciálne navrhnutý na modelovanie, simulovanie alebo vyhodnocovanie vojenských zbraňových systémov;
2. „Softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské použitie a špeciálne navrhnutý na modelovanie alebo simulovanie scenárov vojenských operácií;
3. „Softvér“ na určovanie účinkov konvenčných, jadrových, chemických alebo biologických zbraní;

4. „Softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské použitie a špeciálne navrhnutý na aplikácie systémov velenia, riadenia, spojenia a spravodajských informácií (C^3I) alebo velenia, riadenia, spojenia, počítačov a spravodajských informácií (C^4I).
5. „Softvér“ špeciálne navrhnutý alebo upravený na vedenie vojenských útočných kybernetických operácií.

Poznámka 1 *VM 21.b.5. zahŕňa „softvér“ navrhnutý na ničenie, poškodzovanie, znehodnocovanie alebo rozkladanie systémov, zariadení alebo „softvér“ uvedený v tejto prílohe, „softvér“ pre kybernetický prieskum a pre kybernetické velenie a riadenie.*

Poznámka 2 *VM 21.b.5. sa nevzťahuje na „zverejňovanie informácií o zraniteľnosti“ ani na „reakciu na kybernetické incidenty“, pokiaľ sú obmedzené na nevojenskú obrannú pripravenosť alebo reakciu v oblasti kybernetickej bezpečnosti.*

c) „Softvér“ neuvedený vo VM 21.a. alebo VM 21.b., špeciálne navrhnutý alebo upravený tak, aby umožnil zariadeniam, ktoré nie sú uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, vykonávať vojenské funkcie zariadení uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ.

Dôležité upozornenie *Pozri systémy, zariadenia alebo súčasti uvedené v tejto prílohe pre „digitálne počítače“ na všeobecný účel s nainštalovaným „softvérom“ uvedeným vo VM 21.c.*

VM 22 **„Technológia“:**

a) „Technológia“ iná ako uvedená vo VM 22.b., ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“, „výrobu“, prevádzkovanie, inštalovanie, údržbu (kontrolu), opravu, generálnu opravu alebo renováciu položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ;

b) „Technológia“:

1. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na projektovanie kompletných zariadení na výrobu položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, montáž súčastí do týchto zriadení a ich prevádzku, údržbu a opravy, aj keď súčasti takýchto výrobných zariadení nie sú špecifikované;
2. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“ a „výrobu“ ručných zbraní, aj keď sa používa na reprodukcie starožitných ručných zbraní;
3. Nepoužíva sa od roku 2013.

Dôležité upozornenie *Pozri položku VM 22.a. pre „technológiu“, ktorá bola predtým uvedená vo VM 22.b.3.*

4. Nepoužíva sa od roku 2013.

Dôležité upozornenie *Pozri položku VM 22.a. pre „technológiu“, ktorá bola predtým uvedená vo VM 22.b.4.*

5. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ výlučne na zavádzanie „biokatalyzátorov“ uvedených vo VM 7.i.1. do vojenských nosičov látok alebo vojenského materiálu.

Poznámka 1 *„Technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“, „výrobu“, prevádzkovanie, inštalovanie, údržbu (kontrolu), opravu, generálnu opravu alebo renováciu položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, zostáva pod kontrolou, i keď sa vzťahuje na akúkoľvek položku, ktorá nie je uvedená v tejto prílohe.*

Poznámka 2 *VM 22 sa nevzťahuje na:*

a) *„technológiu“, ktorá je minimom potrebným na montáž, prevádzku, údržbu (kontrolu) alebo opravu tých položiek, ktoré nie sú kontrolované alebo ktorých vývoz sa povolil;*

b. *„technológiu“, ktorá je „vo verejnej sfére“, „základným vedeckým výskumom“ alebo minimom potrebných informácií na uplatňovanie patentov;*

c) *„technológiu“ na magnetickú indukciu, ktorá slúži na nepretržitý pohon vozidiel civilnej prepravy.*

VYMEDZENIE POJMOV POUŽITÝCH V TOMTO ZOZNAME

V abecednom poradí nasleduje vymedzenie pojmov používaných v tomto zozname.

Poznámka 1 *Vymedzené pojmy platia v celom zozname. Odkazy sú čisto informatívne a nemajú žiadny vplyv na všeobecné uplatňovanie vymedzených pojmov v celom zozname.*

Poznámka 2 *Slová a pojmy uvedené v tomto zozname vymedzených pojmov majú zadefinovaný význam, iba keď sú uvedené v dvojitých úvodzovkách. Na iných miestach majú slová a pojmy svoje bežne prijímané (slovníkové) významy, pokiaľ nie je pre príslušnú oblasť kontroly uvedená definícia na mieste.*

VM 8 „Prísady“

Látky používané v explozívnych zmesiach na zlepšenie ich vlastností.

VM 1,8, 10 a 14 „Lietadlo“

Vzdušný dopravný prostriedok s pevnými krídlami, otáčavými krídlami, rotorom (vrtuľník), sklápacím rotorom alebo so sklápacími krídlami.

VM 11 „Automatizované systémy velenia a riadenia“

Elektronické systémy prostredníctvom ktorých sa vkladajú, spracúvajú a prenášajú informácie nevyhnutné na účinné nasadenie zoskupenia, hlavnej formácie, taktickej formácie, jednotky, lode, podjednotky alebo zbraní, ktoré patria pod príslušné velenie. Na tieto účely sa využíva počítač alebo iný špecializovaný hardvér s cieľom podporiť funkcie organizácie vojenského velenia a riadenia. Hlavné funkcie automatizovaného systému velenia a riadenia sú: účinný automatizovaný zber, zhromažďovanie, ukladanie a spracovanie informácií; znázornenie situácie a okolností, ktoré ovplyvňujú prípravu a výkon bojových operácií; operačné a taktické výpočty na rozdelenie zdrojov medzi bojové zoskupenia alebo prvky operačnej bojovej zostavy alebo bojového nasadenia podľa cieľa alebo etapy operácie; príprava údajov na vyhodnotenie situácie a rozhodovanie v akejkoľvek chvíli počas operácie alebo boja; počítačová simulácia operácií.

VM 22 „Základný vedecký výskum“

Experimentálna alebo teoretická práca vykonávaná predovšetkým na účely získavania nových poznatkov o základných princípoch javov alebo pozorovateľných skutočností, ktorá nie je primárne zameraná na konkrétny praktický účel alebo cieľ.

VM 7, 22 „Biokatalyzátory“

„Enzýmy“ pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie alebo iné biologické zlúčeniny, ktoré viažu a urýchľujú rozklad BCH látok.

Technická poznámka

„Enzýmy“ sú „biokatalyzátory“ pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie.

VM 7 „Biologické látky“

Patogény alebo toxíny zvolené alebo upravené (ako napr. zmena čistoty, skladovateľnosti, virulencie, charakteristík šírenia alebo odolnosti voči UV žiareniu) s cieľom spôsobiť straty na životoch osôb alebo zvierat, poškodzovať zariadenia alebo poškodzovať úrodu alebo životné prostredie.

VM 7 „Biopolyméry“

Tieto biologické makromolekuly:

a) enzýmy pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie;

b) „antiidiotypické“, „monoklonálne“ alebo „polyklonálne“ „protilátky“;

c) špeciálne navrhnuté alebo špeciálne spracované „receptory“.

Technické poznámky:

1. *„Antiidiotypické protilátky“ sú protilátky, ktoré sa viažu na špecifické miesta viazania antigénov iných protilátok.*

2. *„Monoklonálne protilátky“ sú proteíny, ktoré sa viažu na jedno miesto antigénu a sú vytvorené jedným klonom buniek.*
3. *„Polyklonálne protilátky“ sú zmesou proteínov, ktoré sa viažu na špecifický antigén a sú vytvorené viac ako jedným klonom buniek.*
4. *„Receptory“ sú biologické makromolekulové štruktúry schopné viazať ligandy, ktorých viazanie ovplyvňuje fyziologické funkcie.*

VM 4, 10 „Civilné lietadlo“

„Lietadlá“ uvedené podľa označenia v zoznamoch osvedčení o letovej spôsobilosti uverejňovaných orgánmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov EÚ alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania slúžiace na lety na komerčných civilných vnútroštátnych a zahraničných trasách alebo na zákonné používanie pre civilné, súkromné alebo podnikateľské účely.

VM 21 „Reakcia na kybernetické incidenty“

Proces výmeny potrebných informácií o kybernetickom incidente s jednotlivcami alebo organizáciami zodpovednými za vedenie alebo koordináciu nápravných opatrení s cieľom riešiť incident v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

VM 17, 21 a 22 „Vývoj“

Vzťahuje sa na všetky etapy predchádzajúce sériovej výrobe, ako sú: návrh, výskum návrhu, analýzy návrhu, návrhové koncepcie, montáž a skúšanie prototypov, programy poloprevádzkovej výroby, návrhové údaje, proces premeny návrhových údajov na výrobok, návrh konfigurácie, návrh integrácie a dispozícia.

VM 21 „Digitálny počítač“

Vybavenie, ktoré môže vo forme jednej alebo viacerých diskrétnych premenných vykonávať všetky tieto činnosti:

a) prijímať údaje;
b) ukladať údaje alebo príkazy do pevných alebo zmeniteľných (zapisovateľných) pamäťových zariadení;
c) spracovávať údaje pomocou uloženej postupnosti inštrukcií, ktorá je meniteľná; a
d) zabezpečovať výstup údajov.

Technická poznámka

Zmeny uloženej postupnosti inštrukcií zahŕňajú výmenu pevných pamäťových zariadení, nie však fyzickú zmenu zapojenia alebo prepojení.

VM 17 „Koncové efektory“

Úchopné moduly, „aktívne nástrojové jednotky“ a všetky iné nástroje pripojené k základovej doske na konci manipulačného ramena „robota“.

Technická poznámka

„Aktívne nástrojové jednotky“ sú zariadenia na aplikáciu hnacej sily, energie procesu na obrobok alebo na snímanie obrobku.

VM 8 „Energetické materiály“

Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom uvoľňujú energiu požadovanú na plánované použitie. „Výbušniny“, „pyrotechnické látky“ a „propelenty“ sú podtriedami energetických materiálov.

VM 6, 13 „Rovnocenné normy“

Porovnateľné vnútroštátne alebo medzinárodné normy uznané jedným alebo viacerými členskými štátmi EÚ alebo štátmi Wassenaarského usporiadania a uplatniteľné na relevantnú položku.

VM 8, 18 „Výbušniny“

Tuhé, kvapalné alebo plynné látky alebo zmesi látok, ktoré sa uplatňujú ako primárne, doplnkové alebo hlavné nálože v hlaviciach, demolačných a iných aplikáciách a sú určené na detonáciu.

VM 7	„Expresné vektory“ Nosiče (napr. plazmidy alebo vírusy) používané na zavedenie genetického materiálu do hostiteľských buniek.
VM 13	„Vláknité alebo vláknové materiály“ Zahŕňajú: a) nekonečné monofilové vlákna; b) nekonečné priadze a predpriadze; c) stuhy, textílie, nevrstvené rohože a pletivá; d) deky zo strihaných vlákien, deky zo striže, deky zo súdržných vlákien; e) monokryštalické alebo polykryštalické hrotové elektródy ľubovoľnej dĺžky; f) buničinu z aromatického polyamidu.
VM 15	„Elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“ Elektrostaticky zaostrené elektrónky využívajúce vstupné a výstupné optické vlákna alebo sklené doštičky, multialkalické fotokatódy (S-20 alebo S-25), ale nie zosilňovače z mikrokanálových doštičiek.
VM 17	„Palivový článok“ Elektrochemické zariadenie, ktoré mení chemickú energiu priamo na elektrickú energiu jednosmerného prúdu (DC) spotrebúvaním paliva z externého zdroja.
VM 22	„Vo verejnej sfére“ To znamená „technológiu“ alebo „softvér“, ktorý sa sprístupnil bez obmedzenia jeho ďalšieho šírenia. *Poznámka*: *Obmedzenia uložené autorskými právami nevynímajú „technológiu“ alebo „softvér“ z „verejnej sféry“.*
VM 9, 13, 17, 19	„Laser“ Časť, ktorá vytvára priestorovo aj časovo koherentné svetlo prostredníctvom zosilnenia vynútenej emisie žiarenia.
VM 17	„Knižnica“ (parametrická technická databáza) Súbor technických informácií, ktorého použitie môže zvýšiť výkonnosť príslušných systémov, zariadení alebo súčastí.
VM 10	„Dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ Balóny a „vzducholode“, ktoré sú pri svojom nadnášaní závislé od horúceho vzduchu alebo od iných plynov ľahších ako vzduch, ako napríklad hélium alebo vodík. *Technická poznámka* *„Vzducholoď“* *Motorom poháňaný vzdušný dopravný prostriedok nadnášaný plynom (zvyčajne héliom, predtým vodíkom), ktorý je ľahší než vzduch.*
VM 9, 17	„Jadrový reaktor“ Zahŕňa časti v nádobe reaktora alebo k nej priamo pripojené zariadenie, ktoré reguluje hladinu výkonu v aktívnej zóne reaktora (štiepnom pásme reaktora) a súčasti, ktoré obvykle obsahujú primárne chladiace médium, prichádzajú s ním do priameho styku, alebo ho regulujú v aktívnej zóne reaktora.
VM 8	„Prekurzory“ Špecializované chemikálie používané pri výrobe výbušnín.
VM 21, 22	„Výroba“ Sú všetky výrobné etapy, napr.: návrh výrobku, výroba, integrácia, montáž, kontrola, skúšanie a záruka kvality.

VM 8 „Propelenty“

Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom vytvárajú vysoké objemy horúcich plynov regulovanou rýchlosťou na vykonanie mechanickej práce.

VM 4, 8 „Pyrotechnické (látky)“

Zmesi pevných alebo kvapalných palív a oxidantov, v ktorých po zapálení prebehne regulovanou rýchlosťou energetická chemická reakcia, ktorá má vytvoriť určité časové oneskorenia alebo množstvá tepla, hluku, dymu, viditeľného svetla alebo infračerveného žiarenia. Pyroforické látky sú podtriedou pyrotechnických látok, ktoré neobsahujú žiadne oxidanty ale sa samovoľne vznietia pri kontakte so vzduchom.

VM 22 „Sa vyžaduje“/„požadovaný/á“

V súvislosti s „technológiou“ sa vzťahuje iba na tú časť „technológie“, ktorá obzvlášť zodpovedá za dosiahnutie alebo prekročenie úrovne riadeného výkonu, charakteristík alebo funkcií. Takáto „požadovaná“ „technológia“ môže byť spoločná pre rôzne výrobky.

VM 7 „Látky na potláčanie nepokojov“

Látky, ktoré za predpokladaných podmienok použitia na účely potláčania nepokojov vytvárajú u ľudí rýchle zmyslové podráždenie alebo paralyzačné fyzické účinky, ktoré zmiznú krátko po ukončení expozície. (Slzotvorné plyny sú podmnožinou „látok na potláčanie nepokojov“.)

VM 17 „Robot“

Manipulačný mechanizmus, ktorý môže byť typom so spojitou trasou alebo pohybom z bodu do bodu, môže používať snímače a vyznačuje sa všetkými týmito vlastnosťami:

a) je polyfunkčný;

b) variabilnými pohybmi v trojrozmernom priestore je schopný polohovať alebo priestorovo orientovať materiál, súčiastky, nástroje alebo zvláštne zariadenia;

c) má zabudované tri alebo viac servozariadení s uzatvorenou alebo otvorenou slučkou, ktoré môžu obsahovať krokové motory; a

d) je vybavený „používateľsky dostupnou programovateľnosťou“ prostredníctvom reprodukčnej metódy alebo prostredníctvom elektronického počítača, ktorým môže byť programovateľná logická riadiaca jednotka, t. j. bez mechanického zásahu.

„Používateľsky dostupná programovateľnosť“ je vlastnosť umožňujúca používateľovi vkladať, meniť alebo nahrádzať „programy“ inými spôsobmi ako:

a) fyzickou zmenou zapojenia alebo prepojení; alebo

b) nastavením funkčných kontrol vrátane zadania parametrov.

Poznámka *Uvedená definícia nezahŕňa nasledovné zariadenia:*

1. *manipulačné mechanizmy, ktoré sú ovládateľné iba manuálne/teleoperátorom;*
2. *manipulačné mechanizmy s fixným sledom, čo sú automatizované pohyblivé zariadenia, pracujúce v súlade s mechanicky fixne naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený pevnými zarážkami, ako sú kolíky alebo vačky. Sled pohybov a výber dráh alebo uhlov nie je variabilný a ani meniteľný mechanickými, elektronickými alebo elektrickými prostriedkami;*
3. *mechanicky ovládané manipulačné mechanizmy s variabilnou postupnosťou, ktorými sú automatické pohyblivé zariadenia pracujúce v súlade s mechanicky fixovanými naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený pevnými, ale nastaviteľnými zarážkami, ako sú kolíky alebo vačky. Postupnosť pohybov a výber dráh alebo uhlov je v rámci pevnej štruktúry programu variabilný. Zmeny alebo úpravy štruktúry programu (napr. zmeny kolíkov alebo výmeny vačiek) v jednej alebo viacerých pohybových osiach sa vykonávajú iba mechanickými operáciami;*

4. *manipulačné mechanizmy bez servoriadenia s variabilnou postupnosťou, ktoré sú automatizovanými pohyblivými zariadeniami pracujúcimi v súlade s mechanicky pevne naprogramovanými pohybmi. Program je variabilný, ale postupnosť pokračuje iba prostredníctvom binárneho signálu z mechanicky pevných elektrických binárnych zariadení alebo nastaviteľných zarážok;*
5. *stohovacie žeriavy definované ako manipulačné systémy s karteziánskymi súradnicami, vyrábané ako neoddeliteľná súčasť vertikálneho zoskupenia zásobníkov a navrhnuté tak, aby umožňovali prístup k obsahu týchto zásobníkov určených na skladovanie alebo vyhľadávanie.*

VM 11 „Satelitný navigačný systém“

Systém pozostávajúci z pozemných staníc, sústavy satelitov a prijímačov, ktorý umožňuje výpočet polôh prijímačov na základe signálov zo satelitov. Zahŕňa globálne navigačné satelitné systémy a regionálne satelitné navigačné systémy.

VM 4, 11 a 21 „Softvér“

Skupina jedného alebo viacerých „programov“ alebo „mikroprogramov“ zabudovaných v ľubovoľnom hmotnom dátovom médiu.

Technická poznámka 1

„Program“

Postupnosť inštrukcií na realizáciu procesu v podobe vykonateľnej elektronickým počítačom alebo zmeniteľná do takejto podoby.

Technická poznámka 2

„Mikroprogram“

Postupnosť základných inštrukcií uchovávaných vo zvláštnej pamäti, ktorých vykonanie sa spúšťa zavedením ich referenčnej inštrukcie do registra inštrukcií.

VM 11 „Kozmické lode“

Aktívne a pasívne satelity a vesmírne sondy.

VM 19 „Určené na vesmírne použitie“

Navrhnuté, vyrobené alebo určené prostredníctvom úspešného otestovania pre operácie vo výške viac ako 100 km nad povrchom Zeme.

Poznámka *Určenie určitej položky ako „určené na vesmírne použitie“ pomocou testovania neznamená, že iné položky z rovnakého výrobného cyklu alebo série modelov sú tiež „určené na vesmírne použitie“, pokiaľ nie sú jednotlivo otestované.*

VM 20 „Supravodivé“

Vzťahuje sa na materiály (t. j. kovy, zliatiny alebo zlúčeniny), ktoré môžu úplne stratiť elektrický odpor, (t. j. ktoré môžu nadobudnúť nekonečnú elektrickú vodivosť a prenášať veľmi veľké elektrické prúdy bez zahrievania Joulovým teplom).

Technická poznámka

„Supravodivý“ stav materiálu individuálne charakterizuje „kritická teplota“, kritické magnetické pole, ktoré je funkciou teploty, a kritická hustota prúdu, ktorá je však funkciou magnetického poľa aj teploty.

Poznámka:

„Kritická teplota“ (niekedy označovaná aj ako prechodová teplota) je v prípade konkrétneho „supravodivého“ materiálu taká teplota, pri ktorej daný materiál začína vykazovať nulový odpor voči jednosmernému elektrickému prúdu.

VM 22 „Technológia“

Špecifické informácie potrebné na „vývoj“, „výrobu“ alebo „používanie“ produktu. Tieto informácie majú formu „technických údajov“ alebo „technickej pomoci“. Špecifická „technológia“ sa v rámci Spoločného zoznamu vojenského materiálu EÚ vymedzuje vo VM 22.

Technické poznámky:

1. *„Technické údaje“ môžu mať podobu podrobne prepracovaných plánov, schém, modelov, vzorcov, tabuliek, konštrukčných návrhov a špecifikácií, príručiek a inštrukcií zapísaných alebo zaznamenaných na iných médiách alebo zariadeniach, ako sú disk, páska alebo trvalá pamäť.*
2. *„Technická pomoc“ môže mať formu inštrukcií, zručností, prípravy, pracovných znalostí a poradenských služieb. „Technická pomoc“ môže zahŕňať prenos „technických údajov“.*
3. *„Používanie“: prevádzkovanie, inštalovanie (vrátane inštalovania na mieste), údržba (kontrola), oprava, generálna oprava a renovácia.*

VM 10 „Bezpilotný vzdušný prostriedok“ („UAV“)

Akékoľvek „lietadlo“ schopné vzletu, udržiavania riadeného letu a navigácie bez prítomnosti človeka na palube.

VM 21 „Zverejňovanie informácií o zraniteľnosti“

Proces identifikácie zraniteľnosti, podávania správ alebo oznamovania informácií o zraniteľnosti osobám alebo organizáciám zodpovedným za vykonávanie alebo koordináciu nápravných opatrení na účely riešenia zraniteľnosti alebo analýza takýchto informácii s takýmito osobami alebo organizáciami.